

ДБН В.2.2-х-20ХХ

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди

БУДИНКИ ОДНОКВАРТИРНІ

ДБН В.2.2-Х-20ХХ

Видання офіційне

Київ
Мінрегіон України
20ХХ

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО:

РОЗРОБНИКИ: Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного будівництва" (ДП "УкрНДПІ цивільбуд")
С. Буравченко, канд. арх. (керівник розробки); архітектори,
О.Чижевський канд. арх., В.Маланюк канд. арх., архітектори
О.Пашенко, Б.Ликов, Д.Палка, О.Ханенко, М.Максименко
Н.Задорожна, к.т.н, С.Шаманський к.т.н.;
інженери О.Московских, С.Бензель

Державний департамент техногенної безпеки МНС України: В.Сокол

2 ВНЕСЕНО І
ПІДГОТОВЛЕНО ДО
ЗАТВЕРДЖЕННЯ:

Управління архітектурно-конструктивних та інженерних систем будинків і споруд
Міністерства регіонального розвитку та будівництва України

3 ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України № від чинний з

4.НА ЗАМІНУ

ДБН В.2.2-Х-ХХ

**Право ласності на цей документ належить державі.
Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений,
тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу
Міністерства регіонального розвитку, будівництва
та комунального господарства України
© Мінрегіон України, 20ХХ**

ЗМІСТ

1	Сфера застосування.....	1
2	Нормативні посилання.....	1
3	Терміни та визначення понять.....	5
4	Загальні положення.....	6
5	Розміщення житлових будинків, господарських будівель і споруд, планувальна організація земельних ділянок.....	17
6	Об'ємно-планувальні вирішення.....	21
7	Механічний опір і стійкість конструкцій.....	30
8	Вимоги до інженерних систем.....	
	8.1. Загальні вимоги.....	
	8.2. Водопостачання і каналізація.....	
	8.3. Опалення і вентиляція.....	
	8.4. Газопостачання.....	
	8.5. Електропостачання.....	
	8.6. Зв'язок і сигналізація.....	
9	Пожежна безпека.....	
10	Безпека і доступність у використанні.....	
11	Безпека життя і здоров'я.....	
12	Вимоги з енергозбереження.....	

ДОДАТОК А Перелік будинків і споруд що можуть розміщуватися на земельній ділянці (довідковий)

ДОДАТОК Б. Мінімальні площі приміщень одноквартирних житлових будинків (обов'язковий)

ДОДАТОК В Мінімальні розміри приміщень в залежності від категорії будинку (довідковий)

ДОДАТОК Д Вимоги з підрахунку загальної, корисної та розрахункової площі, будівельного об'єму, площі забудови та поверховості будинків.....

ДОДАТОК Е Бібліографія

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Будинки і споруди Будинки одноквартирні Single family houses	ДБН В.2.2-Х-20ХХ
--	------------------

Чинні з 0Х.0Х.20ХХ

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Нижченаведені норми поширюються на планування присадибних ділянок, проектування одноквартирних, двоквартирних і блокованих житлових будинків висотою до трьох поверхів (у подальшому — житлових будинків), господарських та побутових будівель та споруд (у подальшому — господарських будівель), що споруджуються на території України.

1.2. Нижченаведені норми поширюються на нове будівництво, реконструкцію існуючих житлових будинків (добудову, перепланування, надбудову), в тому числі у випадках виділення частки в загальній власності, а також на реконструкцію сільських житлових будинків.

1.3. Дані норми розповсюджується на будинки, що знов будуються і реконструюються, з кількістю поверхів не більше ніж три, що складаються з декількох блоків, кількість яких не перевищує десять і кожен з яких призначений для мешкання однієї сім'ї, має загальну стіну (загальні стіни) без отворів з сусіднім блоком або сусідніми блоками, розташований на окремій

земельній ділянці і має вихід на територію загального користування (житлові будинки блокованої забудови), якщо вони:

не мають приміщень, розташованих над приміщеннями інших житлових блоків;

не мають загальних входів, допоміжних приміщень, горищ;

мають самостійні системи вентиляції;

мають самостійні системи опалення або індивідуальні вводи і підключення до зовнішніх теплових мереж.

Блоковані будинки, що не відповідають цим умовам, проектують і будують відповідно до вимог ДБН В.2.2-15-2005.

1.4. Багатоквартирні будинки що будуються на ділянках відведених для садибної забудови, або такі одноквартирні будинки що розподіляються на квартири при подальшій експлуатації, повинні відповідати вимогам організації ділянки для багатоквартирних будинків згідно ДБН 360. За відсутністю містобудівних умов і обмежень, що підтверджують відповідність ділянки вимогам до багатоквартирного житла проектувати таке житло заборонено.

1.5. За місцем розташування одноквартирні житлові будинки розділяються на міські, сільські, дачні, та садові. Віднесення будинків до зазначених типів впливає на норми планування ділянки, а також обов'язкові вимоги щодо інженерного обладнання.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень

ДБН 363-92 Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України

ДБН В.1.1-5-2000 Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах

ДБН В.1.1-12-2006 Будівництво у сейсмічних районах України

ДБН В.1.1-24:2009 Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування

ДБН В.1.1-3-97 Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів і обвалів. Основні положення.

ДБН В.1.1-5 Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах

ДБН В.1.2-11-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії

ДБН В.1.2-2:2006 Навантаження і впливи. Норми проектування

ДБН В.1.2-6-2008 Основні вимоги до будівель і споруд Механічний опір та стійкість

ДБН В.1.1.7-2002. Пожежна безпека об'єктів будівництва

ДБН В.1.2-8-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища

ДБН В.1.2-9-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації

ДБН В.1.2-10-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму

ДБН В.1.2-14-2009 СНББ. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ

ДБН В.1.4-1.01-97 Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві. Регламентовані радіаційні параметри. Допустимі рівні.

ДБН В.1.4-2.01-97 Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві. Радіаційний контроль будівельних матеріалів та об'єктів будівництва

ДБН В.2.1- 10-2009 Основи і фундаменти будівель та споруд

ДБН В.2.2-9-2009 Громадські будинки і споруди Основні положення

ДБН В.2.2-15-2005 Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.2-17- 2006 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення

ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів

ДБН В.2.5-20-2001 Інженерне обладнання будинків і споруд. Газопостачання

ДБН В 2.5-23:2010 Проектування електрообладнання об'єктів цивільного призначення

ДБН В.2.5-24- 2012 Інженерне обладнання будинків і споруд. Електрична кабельна система опалення

ДБН В.2.5-27-2006 Інженерне обладнання будинків і споруд. Захисні заходи електробезпеки в електроустановках будинків і споруд

ДБН В.2.5-28-2006 (зі змінами 2011р.) Природне і штучне освітлення.

ДБН В.2.5-39:2008 Теплові мережі

ДБН В.2.5-ХХ-20ХХ Інженерне обладнання будинків і споруд. Опалення, вентиляція та кондиціонування (проект)

ДБН В.2.6-31-2006 Теплова ізоляція будівель.

ДБН В.2.6-33-2008 Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатації.

ДБН В.2.6-98-2009 Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення.

ДБН В.2.6-160-2010 Сталезалізобетонні конструкції. Основні положення.

ДБН В.2.6-161-2010 Дерев'яні конструкції. Основні положення.

ДБН В.2.6-162-2010 Кам'яні та армокам'яні конструкції. Основні положення.

ДБН В.2.6-163-2010 Сталеві конструкції. Норми проектування, виготовлення і монтажу.

ДБН А.2.1-1- 2008 Інженерні вишукування для будівництва.

ДБН В 2.6-14 Покриття будинків і споруд.

СНиП 2.04.01-85 Внутренний водопровод и канализация зданий

(Внутрішній водопровід і каналізація будівель)

СНиП 2.04.05-91 Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення
вентиляція і кондиціонування)

СНиП 2.04.07-86 Тепловые сети

СНиП 3.05.01-85 Внутренние санитарно-технические системы (Внутрішні
санітарно-технічні системи)

СНиП II-12-77 Защита от шума (Захист від шуму)

СНиП II-35-76 Нормы проектирования. Котельные установки (Нормы
проектування Котельні установки)

ВСН 60-89/ Госкомархитектуры Устройства связи, сигнализации и
диспетчеризации инженерного оборудования жилых и общественных зданий.
Нормы проектирования

РД 52.04.275-89 «Проведение изыскательских работ по оценке
ветроэнергетических ресурсов для обоснования схем размещения и
проектирования ветроэнергетических установок»

ДСТУ 2155-93 Енергозбереження. Методи визначення економічної
ефективності заходів по енергозбереженню .ДСТУ 2339-94 Енергозбереження.
Основні положення

ДСТУ 2275-93 Енергозбереження. Нетрадиційні та поновлювані джерела

енергії. Терміни та визначення.

ДСТУ 4059-2001 Апарати газові одно- та двоконтурні з примусовим обігом води. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.1.1-4-98 Захист від пожежі. Будівельні конструкції. Методи випробувань на вогнестійкість. Загальні вимоги

ДСТУ Б В.1.1-9:2003 Захист від пожежі. Підвісні стелі. Метод випробування на вогнестійкість 01.01.1970

ДСТУ Б В.1.1-8:2003 Захист від пожежі. Кабельні проходки. Метод випробування на вогнестійкість

ДСТУ-Н Б В.1.1-27: 2010. Будівельна кліматологія

ДСТУ-Н-П-Б. А.1.1-93:2010 Система стандартизації та нормування в будівництві. Настанова щодо розроблення проектів повторного використання в будівництві

ДСТУ-Н Б А.2.2-5:2007 Настанова з розроблення та складання енергетичного паспорта будинків при новому будівництві та реконструкції .

ДСТУ Б А.2.4-12:2009 «Система проектної документації для будівництва. Правила виконання робочої документації тепломеханічних рішень котелень».

ДСТУ- Б В.1.2-3:2006 Прогини і переміщення. Вимоги проектування

ДСТУ-Н Б В.1.2-13 Настанова. Основи проектування конструкцій.

ДСТУ Б А.2.4-41:2009 «Система проектної документації для будівництва.

Опалення, вентиляція і кондиціонування повітря. Робочі креслення.

ДСТУ Б В.2.5- 1-95. Інженерне обладнання будинків??????

ДСТУ Б В.2.5-3-95 Інженерне обладнання будинків і споруд. Конвектори опалювальні. Технічні умови

ДСТУ Б В.2.5-15-99 Інженерне обладнання будинків і споруд. Крани регулювальні та запірні ручні для систем водяного опалення будівель. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.5-33:2007 Інженерне обладнання будинків і споруд. Поквартирне тепlopостачання житлових будинків з теплогенераторами на газовому паливі з закритою камерою згорання з колективними димоходами і димохідними системами. Загальні технічні умови ДСТУ-Н Б В.2.5-37:2008. Інженерне обладнання будинків і споруд. Настанова з проектування, монтування та експлуатації автоматизованих систем моніторингу та управління будівлями і спорудами

ДСТУ Б.В.2.5-38:2008 Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд (IEC 62305^2006, NEQ)

ДСТУ-Н Б В.2.5-42:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Настанова з проектування, монтажу та експлуатації внутрішніх систем газопостачання з використанням мідних безшовних круглих труб

ДСТУ-Н Б В.2.5-43:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Настанова з улаштування систем сонячного тепlopостачання в будинках житлового і громадського призначення

ДСТУ-Н Б В.2.5-43:2010 Настанова з улаштування систем сонячного тепlopостачання в будинках житлового і громадського призначення

ДСТУ Б В.2.5-44:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Проектування систем опалення будівель з тепловими насосами (EN 15450:2007, MOD)

ДСТУ-Н Б В.2.5-45:2010 Інженерне обладнання будинків і споруд. Настанова з проектування, монтажу та експлуатації внутрішніх систем холодного та гарячого водопостачання, опалення й охолодження з використанням мідних безшовних круглих труб

ДСТУ Б В.2.6-33:2008 Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатації

ДСТУ Б В.2.6-34:2008 Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією. Класифікація й загальні технічні вимоги

ДСТУ Б В.2.6-35:2008 Конструкція зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією та опорядженням індустріальними елементами з вентиляльованим повітряним прошарком. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-36:2008 Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками. Загальні технічні умови

ДСТУ - Н Б В.2.6-83:2009 Конструкції будинків і споруд. Настанова з проектування світлопрозорих елементів огорожувальних конструкцій.

ДСТУ-Н Б В.2.6-88:2009 «Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією. Настанова про технічну апробацію, технічний контроль та моніторинг».

ДСТУ Б В.2.6-11-97 Двері металеві протиударні входні в квартири. Загальні

технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-101:2010 «Конструкції будинків і споруд. Метод визначення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій».

ДСТУ Б В.2.6-100:2010 «Конструкції будинків і споруд. Методи визначення теплостійкості огорожувальних конструкцій».

ДСТУ Б В.2.6-49:2008 Конструкції будинків і споруд. Огорожі сходів, балконів і дахів сталеві. Загальні технічні умови ДСТУ Б В.2.7-118-2002 (ГОСТ 27180-2001). Плитки керамічні. Методи випробувань

ДСТУ Б В.2.7-182:2009 «Будівельні матеріали. Методи визначення терміну ефективної експлуатації та теплопровідності будівельних ізоляційних матеріалів у розрахункових та стандартних умовах.

ДСТУ Б В.2.7-195:2009 «Будівельні матеріали. Матеріали і вироби теплоізоляційні. Номенклатура показників».

ДСТУ Б В.2.7-200:2009 «Будівельні матеріали. Скло та вироби будівельного призначення зі скла. Номенклатура показників».

ДСТУ Б В.2.7-228:2009 Будівельні матеріали. Скло з низькоемісійним м'яким покриттям. Технічні умови (ГОСТ 31364-2007, MOD).

ДСТУ 4216-2003 Випробування електричних кабелів в умовах впливу вогню. Частина 1. Випробування на поширення полум'я поодинокі прокладеного вертикально розташованого ізольованого проводу або кабелю

ДСТУ 4217-2003 Випробування електричних кабелів в умовах впливу вогню. Частина 2. Випробування на поширення полум'я поодинокі

прокладеного вертикально розташованого ізолюваного проводу або кабелю з малим перерізом

ДСТУ-Н Б CEN/TS 14383-3 (CEN/TS 14383-3:2005, IDT) Запобігання злочинам . Міське планування та проектування будівель. Частина 3. Настанова з підвищення безпеки житлових будинків ДСТУ prEN 483:2003 Котли газові централізованого опалення. Котли типу С з номінальною тепловою потужністю не більше 70 кВт

ДСТУ Б EN 1341:2007 Будівельні матеріали. Плити з природного каменю для мостіння вулиць. Вимоги і методи випробування (EN 1341:2001, IDT)

ДСТУ Б EN 1342:2007 Будівельні матеріали. Брущатка з природного каменю для мостіння вулиць. Вимоги і методи випробування

ДСТУ ГОСТ 30331.11:2004 Електроустановки будівель. Частина 7. Вимоги до спеціальних електроустановок. Розділ 701. Ванні та душові приміщення.

ГОСТ 27751-88 (СТ СЭВ 384-87) Надежность строительных конструкций и оснований. Основные положения по расчету (Надійність будівельних конструкцій та основ. Основні положення щодо розрахунків)

ГОСТ 12.1.004-91 ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования (ССБП. Пожежна безпека. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.1.044-89 ССБТ. Пожаровзрывоопасность веществ и материалов. Номенклатура показателей и методы их определения (Пожежовибухонебезпека речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їх визначення)

ГОСТ 27483-87 (МЭК 695-2-1-80) Испытания на пожароопасность. Методы

испытаний. Испытания нагретой проволокой (Випробування на пожежонебезпеку. Методи випробувань. Випробування нагрітим дротом)

ГОСТ 7396.1-89 (МЭК 83-75) Соединители электрические штепсельные бытового и аналогичного назначения. Основные размеры

ГОСТ 12176-89 Кабели, провода и шнуры. Методы проверки на нераспространение горения

ГОСТ 13109-87* Электрическая энергия. Нормы качества электрической энергии у ее приемников, присоединенных к электрическим сетям общего назначения

ГОСТ 16363-98 Средства огнезащитные для древесины. Методы определения огнезащитных свойств (Засоби вогнезахисту для деревини. Методи визначення вогнезахисних властивостей)

ГОСТ 25772-83 Ограждение лестниц, балконов и крыш стальные. Общие технические условия

ГОСТ 27751-88 (СТ СЭВ 384-87) Надежность строительных конструкций и оснований. Основные положения по расчету

ГОСТ 30331.1-95 Электроустановки зданий. Основные положения. (Електроустановки будівель. Основні положення)

ГОСТ 30494-96 Здания жилые и общественные. Параметры микроклимата в помещениях (Будівлі житлові і громадські. Параметри мікроклімата в приміщеннях)

ДНАОП 0.00-1.20-98 Правила безпеки систем газопостачання України

ДНАОП 0.00-1.32-01 Правила будови електроустановок.

Електрообладнання спеціальних установок

НАПБ Б.02.014-2004. Положення про порядок узгодження з органами державного пожежного нагляду проектних рішень, на які не встановлені норми і правила, та обґрунтування відхилень від обов'язкових вимог нормативних документів

НАПБ Б.03.002-2007 Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

НАПБ Б.03.001-2004 Типові норми належності вогнегасників.

ДНАОП 0.00-1.20-98 Правила безпеки систем газопостачання України
(проект)

ПУЕ:2009 Правила улаштування електроустановок. ПУЕ

РД 34.21.122-87/ Минэнерго СССР, Госстрой СССР Инструкция по устройству молниезащиты зданий и сооружений

ДержСанПіН 3.3.2-007-98 Державні санітарні норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин

ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

ДСН 3.3.6.042-99 Мікроклімат виробничих приміщень

ДержСанПіН 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів

ДержСанПіН 383-96 Державні санітарні правила і норми. Вода питна.

Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання

СанПиН 2.1.2.1002-00 Санитарно-эпидемиологические требования к жилым зданиям и помещениям

СанПиН 2.1.2.2261-07 Проектирование, строительство и эксплуатация жилых зданий, предприятий коммунально-бытового обслуживания, учреждений образования, культуры, отдыха, спорта. Санитарно-эпидемиологические требования к жилым зданиям и помещениям

СанПиН 5781-91и Санитарные правила для предприятий продовольственной торговли на территории жилой застройки

ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами)

СанПиН 2.1.6.1032-01 Гигиенические требования к обеспечению качества атмосферного воздуха населенных мест

СанПиН 2.1.6.575-96 Гигиенические требования к охране атмосферного воздуха населенных мест. Санитарные правила и нормы

ДСанПіН 2.2.4-171-10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною

СанПиН 2.1.4.1110-02 Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения

СанПиН 2.1.4.1175-02 Гигиенические требования к качеству воды нецентрализованного водоснабжения. Санитарная охрана источников

СанПиН 2.1.4.559-96 Питьевая вода. Гигиенические требования к качеству воды централизованных систем питьевого водоснабжения. Контроль качества. Санитарные правила и нормы

СанПиН 4723-88 Санитарные правила устройства и эксплуатации систем централизованного горячего водоснабжения

СанПиН 2.1.4.2496-09 Гигиенические требования к обеспечению безопасности систем горячего водоснабжения (Изменение к СанПиН 2.1.4.1074-01) (взамен СП 4723-88, СП 2270-80)

НРБУ-97 Норми радіаційної безпеки України. Державні гігієнічні нормативи

СП 2.6.1.758-99 Нормы радиационной безопасности

СП 2.6.1.799-99 Основные санитарные правила обеспечения радиационной безопасности

СП 2.6.1.1292-03 Гигиенические требования по ограничению облучения населения за счет природных источников ионизирующего излучения

ДержСанПіН 239-96 Державні санітарні норми і правила захисту від впливу електромагнітних випромінювань

СанПиН 2.1.8/2.2.4.2489-09 Гипогеомагнитные поля в производственных, жилых и общественных зданиях и сооружениях (взамен СанПиН 2.2.4.1191-03 в части пп. 3.1.1-3.1.5 и пп. 4.2.1-4.2.10)

СанПиН 12152-80 Санитарно-гигиенические нормы допустимых уровней ионизации воздуха производственных и общественных помещений

ДСН 3.3.6.037-99 Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку (va037282-99)

ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень

СанПиН 3077-84 застройки Санитарные нормы допустимого шума в помещениях жилых и общественных зданий

СанПиН 1304-75 Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых домах

СанПиН 1102-73 Санитарные нормы и правила по ограничению вибрации и шума на рабочих местах тракторов, сельскохозяйственных мелиоративных, строительно-дорожных машин и грузового автотранспорта

СН 4948-89 Санитарные нормы допустимых уровней инфразвука и низкочастотного шума на территории жилой застройки

СН 2.2.4/2.1.8.562-96 Шум на рабочих местах, в помещениях жилых, общественных зданий и на территории жилой застройки

СанПиН 2605-82 Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территории жилой застройки

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1076-01 Гигиенические требования к инсоляции и солнцезащите помещений жилых и общественных зданий и территорий

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1278-03 Гигиенические требования к естественному,

искусственному и совмещенному освещению жилых и общественных зданий

ВНТП-СГіП-46-4.94/ Мінсільгосппрод України Птахівницькі підприємства.

01.01.1970

ВНТП-СГіП-46-1.94/ Мінсільгосппрод України Скотарські підприємства.)

ВСН 1-77/ Минсвязи СССР/ Инструкция по проектированию молниезащиты радиообъектов

3.ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Автостоянка - розміщуване в межах будинку, в прибудові до нього або в окремій споруді приміщення, призначене для зберігання або парковки автомобілів, не обладнане для їх ремонту або технічного обслуговування

Альтанка (бесідка) – відкрита споруда на присадибній ділянці з навісом з функціями відпочинку або відкритої столової.

Альтанка прибудована (газібо) – різновид альтанки зв'язаної з будинком входом до одного з приміщень будинку або критим переходом.

Балкон - виступаюча з площини стіни фасаду обгороджена площадка, що служить для відпочинку влітку.

Блокований житловий будинок - будинок квартирної типу, що складається з двох і більше квартир, кожна з яких має безпосередній вихід на приквартирну ділянку або вулицю. Ці норми розповсюджуються на блоковані будинки, що складаються з двох або більш прибудованих один до одного

автономних житлових блоків, кожен з яких має безпосередній вихід на приквартирну ділянку.

Блок житловий автономний - житловий блок, що має самостійні інженерні системи і індивідуальні підключення до зовнішніх мереж, не має загальних з сусідніми житловими блоками горищ, підпіль, шахт комунікацій, допоміжних приміщень, зовнішніх входів, а також приміщень, розташованих над або під іншими житловими блоками

Будинок житловий одноквартирний - будинок, що складається з окремої квартири (автономного житлового блоку), включає комплекс приміщень, призначених для індивідуального і/або одного сімейного заселення мешканців, при їх постійному, тривалому або короткочасному мешканні (у т.ч. сезонному, відпустковому і тому подібне має окрему присадибну ділянку.

Будинок одноквартирний міський – одноквартирний житловий будинок, розташований на земельній ділянці у міській місцевості в якій як правило вимагається розвинений склад інженерного обладнання, та можуть бути визначені місцеві обмеження з використання ділянки та споруд на її території .

Будинок одноквартирний сільський – одноквартирний житловий будинок, розташований на земельній ділянці у сільській місцевості разом зі спорудами господарського призначення, садом і городом.

Будинок одноквартирний дачний – одноквартирний житловий будинок, розташований на земельній ділянці дачного кооперативу який може

використовуватися сезонно, і може мати обмеження жаного кооперативу.

Будинок одноквартирний садовий - одноквартирний житловий будинок, розташований на земельній ділянці садового кооперативу який може використовуватися сезонно. і може мати обмеження жаного кооперативу.

Веранда - заскле неопалюване приміщення, прибудоване до малоповерхового будинку або вбудоване у нього, яке не має обмеження за глибиною.

Гостьовий будинок – прибудований або окремо розміщений присадибе\ ній дялнці будинок який слугує виключно для приймання гостей мешканців будинку як додаткова (резервна) площа.

Господарська споруда – будівля або споруда для здійснення функцій сільського господарства на присадибній ділянці та (або) обслуговування будинку.

Ганок – відкрита прибудова до фасаду в місці головного входу що включає навіс перед входом для захисту від опадів крильця та конструкції що підтримують цей навіс.

Горище - простір між поверхнею покриття (даху), зовнішніми стінами і перекриттям верхнього поверху.

Житлове приміщення - опалюване приміщення, розташоване у надземному поверсі, призначене для цілорічного проживання і яке відповідає санітарно-епідеміологічним вимогам щодо мікроклімату і повітряного

середовища, природного освітлення, допустимих рівнів нормованих параметрів відносно шуму, вібрації, ультразвуку та інфразвуку, електричних та електромагнітних полів та іонізуючого випромінювання.

Житловий будинок (приміщення) для інвалідів:

спеціальний житловий будинок (спеціальне житлове приміщення), призначен-е) для постійного мешкання сім'ї, в якій є фізично ослаблені особи, для яких користування житловими приміщеннями загального типу неможливе або істотно утруднене.

Загальна площа житлового будинку - сумарна площа житлових і підсобних приміщень з урахуванням лоджій, балконів, веранд і терас, що враховуються з коефіцієнтом відповідно до додатка Д.

Лазня (окремо розміщена) – будівля з метою здійснення гігієнічних процедур (сауна, турецька або російська лазня, душові, мильна мийня) та відпочинку.

Лоджія - перекрите й обгороджене у плані з трьох боків приміщення, відкрите до зовнішнього простору або заскле, що служить для відпочинку влітку. Заскле лоджія не є верандою.

Льох - споруда, заглиблена в землю, для цілорічного зберігання продуктів. Може бути розташованим окремо, під житловим будинком або господарською будівлею.

Крильце – майданчик із сходами або(та) пандусом для виходу з рівня землі

на рівень позначки першого поверху

Малоповерхова забудова - забудова території одно-, дво-, триповерховими житловими будинками різних типів.

Мезонін – фрагмент простору горища з вертикальними стінами та вікнами, яких займає обмежену частину площі поверху.

Нежитлове приміщення - приміщення в структурі житлового будинку, що не відноситься до житлового фонду. Є самостійним об'єктом цивільно-правових відносин

Підсобні приміщення будинку - приміщення, призначені для гігієнічних або господарсько-побутових потреб мешканців (ванна, вбиральня, духова, приміщення для прання, кухня, комора), а також передпокій, внутрішньоквартирний хол, коридор тощо.

Площа будинку - сумарна площа житлових і підсобних приміщень будинку без урахування лоджій, балконів, веранд і терас.

Планувальна позначка землі - рівень землі на межі вимощення.

Піддаща – навіс для захисту від дощу в будь якій частині фасаду, або по його усьому периметру.

Поверх - частина житлового будинку, по висоті обмежена підлогою і розташованим над ним перекриттям (покриттям).

Поверх мансардний (мансарда) - поверх у горищному просторі, фасад

якого повністю або частково утворений поверхнею (поверхнями) похилої чи ламаної покрівлі.

Поверх надземний - поверх з позначкою підлоги приміщень не нижче планувальної позначки землі.

Поверх перший - нижній надземний поверх житлового будинку.

Поверх підвальний (перший підземний поверх) - поверх з позначкою підлоги приміщень нижче планувальної позначки землі більш ніж на половину висоти приміщення.

Поверх підземний - поверх з позначкою підлоги приміщень нижче планувальної позначки землі на всю висоту приміщення.

Поверх технічний - поверх для розміщення інженерного обладнання і прокладання комунікацій, може бути розташований у нижній (технічне підпілля), верхній (технічне горище) або в середній частині будинку.

Поверх цокольний - поверх з позначкою підлоги приміщень нижче планувальної позначки землі на висоту не більше половини висоти приміщень.

Присадибна (прибудинкова) ділянка - земельна ділянка, що примикає до житлового будинку (квартири) з безпосереднім виходом до нього.

Приміщення (або будинок) для індивідуальної трудової діяльності) – нежитлове приміщення у складі будинку або розміщене окремо для реалізації функції праці на території присадибної ділянки, в тому числі

несільськогосподарського напрямку.

Приміщення (будинок або споруда) сільськогосподарського призначення – це окремо розміщені, прибудовані або вбудовані приміщення призначені для реалізації сільськогосподарській діяльності сім'ї (мешканців будинку) на присадибній ділянці.

Приміщення технічні - приміщення для розміщення призначене для розміщення інженерного устаткування житлового будинку - обладнання теплових вузлів, бойлерних, електрощитових, венткамер, комутаторів, радіовузлів, холодильних установок тощо.

Світловий ліхтар - засклена конструкція покриття для освітлення приміщень сходової клітки або внутрішнього дворика.

Тамбур - прохідний простір між дверима, призначений для захисту від проникнення холодного повітря, диму і запахів при вході до будинку, у сходову клітку або інші приміщення.

Тераса - обгороджена відкрита прибудова до будинку у вигляді майданчику для відпочинку, що може мати дах; розміщується на землі або над нижче розташованим поверхом.

Примітка — Тераса може мати перголу або інше легке покриття, а також знаходитися під загальною будинком дахом.

Технічне підпілля - простір, розташований безпосередньо під перекриттям першого або цокольного поверху, призначене для розміщення і

обслуговування трубопроводів інженерних систем.

Примітка — Технічний поверх може розташовуватися в нижній частині будинку (технічне підпілля) верхньою (технічне горище) або в середній

Технічне підпілля провітрюване – призначене для пропуску комунікацій або резерв для таких комунікацій, в якому організоване природне (через продухи, веканали) або примусове провітрювання.

Умовна висота будинку - за 2.18 ДБН В.1.1-7.

Холодна комора - приміщення, розташоване в неопалюваному об'ємі квартири (будинку).

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.4 Розміщення одноквартирних житлових будинків, пов'язаних з ними господарських будівель, технічних будинків та споруд на території кварталів садибної забудови, розриви між ними визначаються проектами забудови і виконуються згідно з вимогами ДБН Б 2.4-1, ДБН 360 і ДержСанПіН 173.

1.6 Вимоги до підрахунку площі житлового будинку, площі приміщень, площі забудови, будівельного об'єму, поверховості житлового будинку та перелік обов'язкових техніко-економічних показників наведений у додатку Д.

4.2 Склад приміщень будинку, їх розміри і функціональний взаємозв'язок, а також склад інженерного устаткування визначаються забудовником. У будинку повинні бути створені умови для відпочинку, сну, гігієнічних процедур,

приготування і їжі, а також для іншої діяльності, зазвичай здійснюваної в житлі.

У будинках, що належать до державного і муніципального житлового фонду, зокрема житлового фонду соціального використання, а також таких що будуються за підтримки державних програм (за пільгові кредити) площу квартир і число кімнат в них рекомендується приймати згідно ДБН В.2.2-15.

5. РОЗМІЩЕННЯ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД ТА ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

5.1. Розміри житлових будинків, господарських, будівель (площа забудови, кількість поверхів, висота) та їх розміщення на ділянці визначаються згідно з детальним планом території або схемою зонування (зонінгом), виходячи з умов дотримання необхідних протипожежних, санітарно-гігієнічних та містобудівельних вимог і визначаються в містобудівних умовах і обмеженнях.

У випадках розбіжності вимог архітектурно-містобудівельних, протипожежних та санітарно-захисних розривів приймаються найбільші з них.

5.2. Основні вимоги щодо відступів до червоних ліній, а також стосовно відступів від будинків до меж земельної ділянки приймаються згідно ДБН 360.

Відхилення від зазначених норм можуть прийматися в умовах реконструкції населених пунктів, класу вулиць що прилягають до ділянки, а також із врахуванням місцевих умов забудові що повинні відзначатися в схемах зонування, або детальних планах територій.

5.3. Розміщення житлового будинку і господарських споруд на присадибній ділянці, відстані від нього до будов на сусідній ділянці, а також склад, призначення і площа вбудованих або прибудованих до житлового будинку приміщень громадського призначення, для індивідуальної підприємницької діяльності власника, повинні відповідати вимогам, встановленим містобудівними умовами і обмеженнями на будівництво відповідно до чинного законодавства, ДБН 360 і іншими, що діють, по проектуванню і будівництву з урахуванням класів по функціональній пожежній небезпеці цих будівель і вимогам, що є слідством тих, що охороняються законодавством прав жителів сусідніх житлових будинків, а також санітарними вимогами щодо допустимих рівнів забруднення та шуму.

5.4. Відстань від межі суміжної ділянки до стін житлового будинку або господарської споруди слід приймати за ДБН 360. Конструкції будинків та споруд, що виступають, не повинні перетинати межі сусідніх ділянок. Гаражі, господарські та інші допоміжні споруди можуть розміщуватися по лінії огорожі (паркану), що розділяє сусідні ділянки в разі їх блокування з аналогічними спорудами на сусідній ділянці.

5.5. На території присадибної ділянки можуть розміщуватися окрім одноквартирного будинку прибудовані або окремо розміщені гаражі, літні кухні, садові павільйони, альтанки, лазні, льохи, вбиральні гостьові будинки, приміщення для індивідуальної трудової діяльності, приміщення для охорони і обслуговуючого персоналу, господарські споруди будинки або споруда сільськогосподарського призначення та для обслуговування будинку, технічні споруди для введів інженерних мереж, або акумуляції енергії з альтернативних джерел, малі архітектурні форми. Всі окремо розміщені будинки і споруди розміщуються з урахуванням протипожежних і санітарних вимог щодо будинків і споруд на власній і сусідніх ділянках.

5.6. Розміщення господарських будівель в містах та селищах по лінії забудови не допускається виключаючи гаражі. Господарські будівлі, в тому числі сільськогосподарського призначення слід розміщувати на господарському майданчику в глибині ділянки. Для обслуговування господарського майданчика треба передбачати в'їзд на нього з боку головного фасаду, або з глибини ділянки в разі організації додаткового господарського проїзду.

У сільських населених пунктах допускається розміщувати господарські будівлі (за винятком приміщень для утримання худоби та птахів) по лінії забудови, якщо це викликано сталими національно-побутовими традиціями.

5.6. Максимальна загальна площа господарчих споруд, в тому числі

будинків і споруд сільськогосподарського призначення повинна прийматися з урахуванням розміру ділянки і не повинна перевищувати можливостей в сільськогосподарській діяльності мешканців одноквартирного будинку і тієї продукції що може бути вироблена в межах ділянки.

5.7. Гаражі для власних автомобілів дозволяється розміщувати в селищах та сільських населених пунктах — по межі ділянки, в містах — по лінії забудови. Відчинені ворота гаражів, а також ворота візду автомобілів на ділянку не повинні заважати вільному руху пішоходів та транспорту.

Замість гаражів на прибудинкових ділянках одноквартирних будинків можуть передбачатися автостоянки у кількості не менше однієї на ділянці . Розміщення автостоянок не повинно заважати руху транспорту і пішоходів.

Колективні гостьові стоянки колективного використання за нормами ДБН 360 можуть розміщуватися за межами ділянок і відноситися до житлового кварталу (міжмагістральної території) у цілому.

5.8. Сезонні або опалювальні гостьові будинки припускається розміщуватися виключно в межах забезпечення розміщення гостей власників будинку і не можуть будуватися для здавання житла у найом, або в оренду. Загальна площа гостьового будинку не повинна перевищувати площу основного одноквартирного будинку.

5.9. Прибудовані або окремо розміщені приміщення для індивідуальної трудової діяльності можуть розташовуватися по межі ділянки – здовж червоної лінії (якщо це не суперечить містобудівним умовам і обмеженням).

Допустимий склад таких приміщень повинен відповідати ДБН В.2.2-15, а також санітарним і протипожежним вимогам. Об'єм цих приміщень не повинен перевищувати потреби (обсягів) для індивідуальної трудовій діяльності мешканців одноквартирного будинку. Якщо напрямок індивідуальної трудової діяльності передбачає відвідувачів на них повинні бути розраховані окремі автостоянки на території присадибної ділянки, або за її межами відповідно до містобудівних умов та обмежень, або в'їзди і майданчики для вантажного транспорту.

5.10. Відстань від стін будинків з вікнами, що виходять із житлових кімнат, кухонь, веранд та головних входів у будинок (квартиру) до інших житлових будинків та господарських будівель (без утримання худоби та птахів) має бути не менше 7 м за побутовими вимогами (вимога щодо збереження приватності житла).

5.11. Протипожежні відстані між житловими, громадськими та допоміжними будівлями різних ступенів вогнестійкості слід приймати за Додатком А ДБН 360. Зазначені відстані можуть бути зменшені з урахуванням розміщення на межах міжквартирних ділянок протипожежних стін (брандмауерів) протяжністю і висотою згідно протипожежним вимогам.

5.12. Санітарно-захисні розриви (м) між житловими будинками, поодинокими або груповими сараями для худоби, кролів, нутрій та інших

тварин, а також іншими господарсько-побутовими будівлями та спорудами слід приймати згідно з табл. 3.

Таблиця 3

Споруди	Господарські будівлі для утримання худоби та птахів, м2, гноєсховища, вигул			Компост, убиральня, сміттєзбірник	Фільтруючий колодезь, продуктивністю до		Се птик
	до 50	51-100	101 -300		1м3 на добу	птик	
Житлові будинки та літня кухня	12*	25	50	20	8	5	
Питний колодезь	50	50	50	50.	—	—	—

• 5.9. Розміри санітарно-захисних розривів для об'єктів тваринництва з кількістю голів, що наведена у табл. 4 та більше, приймаються за Нормами

розміщення, устрою та експлуатації малих ферм для утримання худоби відповідно до ДержСанПіН 173 Додаток 5.

Таблиця 4

Напрямок Поголів'я,

шт.

господарюва

ння

Свиноферма 15

Ферма ВРХ 20

Птахоферма 100

Вівцеферма 50

Кролеферма 150

* Для гноєсховищ і вигулів — 15 м.

5.13. Місце для влаштування колодязів та каптажів слід обирати на незабрудненій, підвищеній ділянці на відстані не менше 50 м від убиралень, вигрібних ям, каналізацій, старих покинутих колодязів, тваринницьких майданчиків, сховищ для добрива та ядохімікатів. Колодязі не повинні влаштовуватись на ділянках, що затоплюються паводковими водами, у понижених та заболочених місцях, де бувають повінь, зсуви та інші види деформацій.

Примітки: 1. Господарські приміщення для утримання худоби та птахів площею до 50 м допускається прибудовувати тільки до одно- та двоквартирних житлових будинків (крім будинків, що зводяться в IV кліматичному районі) за умов ізоляції їх від житлових кімнат та кухонь не менше, ніж трьома підсобними приміщеннями.

2. Розміщення на одній ділянці питного колодязя та місцевих каналізаційних систем з фільтруючими колодязями не допускається/

3. Гноєсховище, майданчик для вигулу, компостна яма, надвірна убиральня та сміттєзбірник мають знаходитись біля господарських будівель для утримання худоби з обов'язковим розміщенням нижче за рельєфом по відношенню до питного колодязя.

4. Відстань до інших джерел шкідливостей встановлюється відповідними нормативними документами по кожному конкретному фактору (шум, вібрація, електромагнітні коливання, радіація, джерела забруднення повітря та ін.).

Примітка. При змішаному утриманні тварин розмір поголів'я визначається відсотковим співвідношенням.

5.14. Відстань від будинків та споруд до дерев та кущів слід приймати згідно з табл.5.

. Таблиця 5

Перелік об'єктів	Відстань до осі, м	
	стовбура	куща
Відзовнішніх стін будівель та споруд	5	1, 5
Від межі сусідньої ділянки	3	1
Відкраю тротуарів та садових доріг	0,7	0, 5
Від мачт та опор освітлювальної мерсжі	4	—
Від подошви або внутрішньої грані підпорних стінок	3	1
Від підземних мереж :		
газопроводів, каналізації	1,5	—
теплопроводів / від стінок каналів / та		.
трубопроводів при безканальній прокладці	2	1
водопроводів, дренажів	2	—
силових кабелів та кабелів зв'язку	2	0, 7

Примітки: 1. Наведені нормативи стосуються дерев з діаметром крон до 5м та мають бути відповідно збільшені для дерев з кроною більшого діаметру. Гілки дерев та кущів не повинні перетинати меж сусідніх

ділянок

2. Відстань від повітряних електромереж до дерев слід приймати згідно з правилами влаштування електроустроїв.

3. Вздовж будинків висотою три поверхи на відстані 5-8 м від стін необхідно передбачати проїзд завширшки 3,5 м, що забезпечує доступ пожежних автодрабин або автопідйомників у будь-яку квартиру. В цій зоні не допускається розміщувати огорожі, повітряні електромережі та рядову посадку дерев.

Вздовж фасадів будинків, що не мають входів, допускається передбачати смуги завширшки 6 м, що придатні для проїзду пожежних машин з урахуванням допустимого навантаження на покриття або ґрунт.

6. ОБ'ЄМНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ

6.1 Одноквартирний (односімейний) житловий будинок і блок житловий автономний (блок-квартиру) у блокованому житловому будинку слід проектувати, виходячи з умови їх заселення однією сім'єю і експлуатації будинку одним домогосподарством.

Припускаються проекти з розділенням і об'єднанням домогосподарств в процесі довгочасної експлуатації, якщо результат таких проектних дій не буде

суперечити визначенням одноквартирного будинку (п.1.3 даних норм).

6.2 Максимальна поверховість і протяжність житлових будинків приймається на підставі містобудівних умов і обмежень.

Для визначення поверховості будинків в кількість поверхів враховують усі надземні поверхи, в т.ч.— мансардний, а також цокольний поверх, якщо верх його перекриття знаходиться вище планувальної позначки землі не менше ніж на 2 м.

Якщо різні частини будинку мають різну кількість поверхів, поверховість визначається окремо для кожної частини будинку, або починаючи від надземного поверху, що знаходиться на позначці більш високого за рельєфом входу.

• *Примітка. В цокольних та підвальних поверхах не допускається розміщувати житлові кімнати.*

6.2 Будинок повинен включати як мінімум наступний склад приміщень: житлова(і) кімната(и), кухня (кухня-ніша) або кухня-їдальня, ванна кімната або душова, туалет, комора або вбудовані шафи; за відсутності централізованого теплопостачання – приміщення теплогенераторной (топковой).

За завданням на проектування у складі житлового будинку додатково допускається передбачати: їдальню, кабінет, бібліотеку, кімнату для ігор, домашній кінотеатр, зимовий сад, приміщення для господарських робіт, кухню

для приготування корму для худоби і птахів, холодну комору, льох, сушильну шафу для верхнього одягу і взуття, вбиральню, лазню сухого жару (сауну), басейн, кімнату для занять фізкультурою, приміщення для стоянки і зберігання легкових автомобілів (гараж), або(та) мотоциклів.

6.3. В одноквартирних будинках дозволяється формування першого поверху або його частини як єдиного простору без розподілу стінами або перегородками на окремі приміщення (за виключенням санітарних вузлів, які повинні приєднуватися до єдиного простору через шлюз або коридор). В цьому випадку кухня повинна бути обладнаною електричними плитами та витяжками примусової вентиляції. При використанні газового обладнання кухня повинна відокремлюватися від єдиного приміщення дверима або складальною перегородкою.

В випадку загального об'єданого приміщення, якщо не передбачаються трансформовані перегородки, всі функціональні зони що об'єднуються і вважаються житловою площею.

6.4. У будинках, що належать до державного і муніципального житлового фонду, зокрема житлового фонду соціального використання, склад приміщень площа приміщень слід приймати з ДБН В.2.2-15 п.2.24, устаткування приміщень – згідно ДБН В.2.2-15.

Площі приміщень будинку визначаються з урахуванням розміщення

необхідного набору меблів і устаткування, і повинні бути не менше тих що нормуються.

Ширина приміщень повинна бути не менше: кухні і кухонної зони в кухні-їдальні – 1,7 м; передньою – 1,4 м, внутрішньоквартирних коридорів – 0,85 м; ванною – 1,5 м; туалету – 0,8 м. Глибина туалету повинна бути не менше 1,2 м при відкритті дверей назовні і не менше 1,5 м – при відкритті дверей всередину.

6.5. В одноквартирному будинку площа приміщень житлових будинків споживчих якостей з урахуванням розставлення необхідного набору меблів і устаткування повинна бути, м², не менше у додатку А.

6.6. Площу кухні допускається зменшувати до 6 м² за умови наявності в житловому будинку суміжного кухнею приміщення їдальні.

6.7. Ширина приміщень житлових будинків повинна бути, м, не менше наведених у додатку Б.

6.8. Глибина житлової кімнати не повинна перевищувати її ширину більш ніж в 2 рази.

6.9. Розміри кухні повинні допускати розміщення в ній набору санітарно-гігієнічного обладнання, холодильника, пральної машини, посудомийної машини і кухонних меблів. Місце для розміщення пральної машини повинне бути передбачене на кухні; допускається розміщувати пральну машину в санітарному вузлі, або окремому приміщенні відповідно

до ДСТУ ГОСТ 30331.11. На кухні допускається розміщення котла опалення потужністю не вище 35 кВт.

6.10. Санітарний вузол в житловому будинку повинен бути роздільним (ванна кімната і убиральня). Допускається влаштовувати суміщений санітарний вузол в житлових будинках, що мають друге санітарно-гігієнічне приміщення, обладнане унітазом.

За завданням на проектування допускається пристрій суміщених санітарних вузлів, а в санітарних вузлах — замість ванни допускається встановлення душевого піддону. У житлових будинках сумарною площею житлових кімнат 60 м² і більш слід передбачати не менше двох санітарно-гігієнічних приміщень, обладнаних унітазом умивальником.

При наявності в будинку санвузла з виходом в приміщення загального користування (передпокій, коридор або шлюз) в житлових будинках 1 категорії комфортності допускається встановлення індивідуальних суміщених санвузлів при спальних приміщеннях з безпосереднім входом із спальні.

6.11. У сільських населених пунктах допускається будівництво житлових будинків до двох поверхів (не рахуючи цокольного) з неканалізованими убиральнями типу "люфт-клозет" або з біотуалетом. Приміщення повинно мати природне освітлення та провітрювання. У ІІВ та ІІВ кліматичних зонах неканалізовані убиральні допускається розміщувати в опалюваній частині житлового будинку зі входом через тамбур-шлюз глибиною не менше 1 м. У

ШБ та IVB кліматичних зонах влаштування "люфт-клозетів" в опалюваній частині житлового будинку не допускається.

6.12. Висота (від підлоги до стелі) житлових кімнат і кухні відповідно до вимог в залежності від кліматичного району ДБН В.2.2-15 . В будинках 1 категорії допускається підвищення висоти приміщень в тому числі створення двосвітніх приміщень – з подвійною висотою поверху. В будинках 2 категорії підвищення мінімальної висоти приміщень припускається після аналізу показників вартості загальної площі, а також питомих витрат енергії на 1м² загальної площі, які не повинні перевищувати контрольні показники відповідно до ДБН В.2.6-31.

6.13. Висота мансардного поверху має бути не менше 2,3 м в місцях руху людей.

Висоту внутрішньоквартирних коридорів, санітарних та інших допоміжних приміщень дозволяється знижувати до 2,1 м.

Висоту господарських приміщень, що розташовуються у цокольному або підвальному поверхах, рекомендується приймати від підлоги до низу конструкцій, що виступають, не менше 2,1 м.

Висота технічних приміщень встановлюється відповідними нормами на системи і обладнання.

В умовах реконструкції в приміщеннях для господарських потреб населення, що розташовуються в цокольних та підвальних поверхах, допускається зберігати існуючу висоту від підлоги до низу виступаючих конструкцій перекриття, але не менше 1,7 м.

6.13. До складу проектної документації до одноквартирного будинку допускається включати інструкцію з експлуатації будинку. Інструкція з експлуатації будинку повинна містити дані, необхідні власникові будинку для забезпечення безпеки в процесі експлуатації, зокрема відомості про основні конструкції і інженерні системи, схеми розташування прихованих елементів каркасу, прихованих проводок і інженерних мереж, а також граничні значення навантажень на елементи конструкцій будинку і на його електромережу. Ці дані можуть бути представлені у вигляді копій виконавчої документації.

6.14 Правила підрахунку площ приміщень, визначення об'єму і поверховості будинку і кількості поверхів приймають згідно з ДБН В.2.2-15 та додатком В.

6.15 При проектуванні малоповерхової високо-щільної забудови із внутрішнім двориком, у який виходить вісім і більше квартир, до нього повинен бути передбачений в'їзд із параметрами, аналогічними зазначеним у п.2.3 ДБН В.2.2-15.

6.17. Вхід до одноквартирного житлового будинку може влаштовуватися через засклену веранду. При цьому для входу в житлове приміщення повинно

бути не менше трьох дверей (у IVB кліматичній зоні - двох дверей).
Допускається влаштування подвійних дверей, а також розміщення головного входу до одноквартирного житлового будинку у цокольному поверсі. При цьому передпокій із сходами має бути опалюваним.

Для будинків з об'єднаним простором першого поверху припускається його відокремлення від вулиці (з боку головного входу) двома утепленими дверима з опалювальним тамбуром або передпокоюм..

6.18. Позначка підлоги приміщень при вході до будинку повинна бути вище позначки тротуару перед входом не менше ніж на 0,15 м, окрім територій з прогнозованими паводками, де рівень позначки 1 поверху та планувальної позначки мощення при вході в будинок визначається окремими вимогами. На одноквартирні будинки вимога ДБН В.2.2-15 щодо рекомендованої позначки вікон 1 поверху не нижче 1,8 м не розповсюджується.

6.19 Рівень комфорту і склад приміщень одноквартирних будинків I категорії визначається завданням на проектування, при цьому нижня межа площі квартир повинна бути не нижче від відповідних показників квартир, наведених ДБН В.2.2.-15 .

6.20 З кожної квартири одно-, двоповерхових окремо розташованих і зблокованих житлових будинків рекомендується, а з квартир першого поверху зблокованих житлових будинків допускається передбачати додатковий вихід на приквартирну ділянку.

6.21 Глибина балконів (лоджій) в житлових будинках повинна бути не менше 0,9 м, а в житлових будинках для інвалідів, що пересуваються на кріслах-колясках, — не менше 1,4 м. Висота огорож балконів (лоджій) від підлоги повинна бути не менше 1,1 м.

6.22 Ширина полотен однопільних дверей в житлових будинках повинна бути, в м не менше:

вхідних і тамбурних - 0,9;

у житлові кімнати і кухні - 0,8;

у літні приміщення, санітарні вузли і комори - 0,6.

житлових будинках для інвалідів, що пересуваються на кріслах-візках, ширина всіх полотен однопільних дверей повинна бути не менше 0,9 м; висота порогів — не більше 0,02 м.

Вхідні двері в житлові будинки і в приміщення громадського призначення повинні бути підсиленими і мати категорію міцності по опору злому відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.6-11, а їх відкриття повинне бути у бік виходу.

6.23 Найменшу ширину і найбільший ухил внутрішніх сходів, та інші їх параметри слід відповідно до п. 10.4.

6.24 Підпілля (льох) в житловому будинку допускається передбачати з безпосереднім виходом на перший поверх в зоні, близькій до вхідного вузла.

6.25 При проектуванні і будівництві житлових будинків повинні бути забезпечені умови проживання маломобільних мешканців, а при необхідності,

відповідно до завдання на проектування — інвалідів, що пересуваються на кріслах-візках відповідно до ДБН 363 та ДБН В.2.2-17 . З цією метою повинні бути передбачені відповідні розміри дверей, тамбурів, коридорів і кухонь, вбиралень і ванних кімнат в житловому будинку, а також необхідні габарити крилець (ганків), пандусів і доріжок на ділянці.

6.26 У першому, цокольному і підвальному поверхах житлових будинків допускається влаштовувати технічні приміщення, лазні сухого жару (сауни), господарські комори і приміщення для стоянки зберігання легкових автомобілів і мотоциклів.

6.27 У житлових будинках допускається передбачати комори для зберігання прибирального інвентаря обладнані раковиною з підведенням до неї холодної і гарячої води. Площа комори повинна бути не менше 1,5 м² .

6.28 Розміщення в житлових будинках під житловими кімнатами або суміжно (у плані) з ними теплогенераторні (топкові) і насосні установки не допускається. Розміщення їх під приміщеннями підсобного призначення або суміжно (у плані) з ними допускається за умови пристрою заходів, що забезпечують нормативний захист від шкідливих фізичних чинників (шуму, вібрацій, вологи і т. п.). Розміщення електрощитової під житловими кімнатами не допускається. При розміщенні електрощитовою суміжно (у плані) з житловою кімнатою слід передбачати заходи щодо захисту житлової кімнати від електромагнітного випромінювання.

6.29 Призначення, склад і площі господарських приміщень і споруд повинні визначатися або обмежуватися планами зонування і завданням на проектування конкретного об'єкту.

Висота основних приміщень в господарських будівлях визначається технологією та габаритами обладнання. В місцях руку людей висота має бути не менше 2,1 м.

6.30. Мансардні приміщення вважаються житловими якщо вони опалюються на поверсі віх рівні передбачається санвузол (вбиральня).

6.31. Припускається вбудовувати приміщення-мезонін з вертикальними стінами у простір високої частини горища. Мезонін не відноється до житлових приміщень в разі відсутності його опалення і санвузлів на його рівні. Мезонін не вважається додатковим поверхом, якщо його площа не перевищує однієї третини (1/3) площі основного поверху.

6.32. Холодне горище повинно мати утеплення на рівні підлоги, а також може мати додаткове утеплення на рівні поверхні. Для вентиляції холодного горища слід передбачати у зовнішніх стінах з кожної боку будинку отвори сумарною площею не менше 1/500, а в ППБ, ППВ і ІУВ кліматичних зонах - не менше 1/50 площі горищного перекриття. Горище може мати яке непрозоре покриття так і вікна – в площині даху або вертикальні.

6.33. У першому, другому і цокольному поверхах житлових будинків допускається розміщувати приміщення: адміністративні, магазинів роздрібної

торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування що відповідають дозволеним переліку для житлових будинків ДБН В 2.2-15.

Висота основних приміщень в господарських будівлях визначається технологією та габаритами обладнання. В місцях руку людей висота має бути не менше 2,1 м.

6.34. У сільських одноквартирних житлових будинках можливо передбачати вбудовано-прибудовані приміщення для індивідуальної трудової діяльності, що забезпечують сільськогосподарську діяльність (приготування кормів для тварин, лагодження засобів землеробства), обробку і реалізацію сільськогосподарської продукції (зберігання, консервування, пакування тощо), робочі місця для народних промислів (ткацтво, килимарство, вишивка, гончарство, ковальство, різьблення по дереву тощо), а також торговельних і обслуговуючих послуг, зазначених вище, дотримуючись відповідних нормативних вимог. Господарські та побутові приміщення, крім приміщень для утримання худоби та птиці, допускається розміщувати у цокольному та підвальному поверхах.

6.35. Дозволяється розміщення погребів (льоху) під господарськими будівлями, де не утримується худоба та птиця.

6.36. Вбудовані приміщення для розташування в них підприємств і закладів громадського призначення повинні проектуватися згідно з чинними будівельними нормами на які наведені посилання в ДБН В.2.2.-15. Загальна

площа вбудованих, прибудованих або окремо розміщених приміщень для індивідуальної трудової діяльності, в тому числі для закладів громадського призначення не повинна перевищувати потреб в індивідуальній трудовій діяльності мешканців одноквартирного будинку.

6.37. У складі будинку або на присадибній ділянці (прибудовані і окремо розміщені) можуть будуватися будинки (приміщення тимчасового перебування для гостей мешканців будинку з окремими кухнями і санвузлами, або без кухонь. На гостьові будинки розповсюджуються всі вимоги щодо безпеки експлуатації, а але не є обов'язковою вимогою опалення протягом усього року.

Примітка. Дані норми не розповсюджуються на малі готелі, для яких здавання в оренду житла є провідною функцією.

7. МЕХАНІЧНИЙ ОПІР ТА СТІЙКІСТЬ КОНСТРУКЦІЙ

7.1 Основи і несучі конструкції будинку повинні бути запроектовані і зведені так, щоб в процесі його будівництва і експлуатації були забезпечені надійність та конструктивна безпека відповідно з вимогами ДБН В.1.2-14.

7.2 Характеристичні навантаження, що виникають під час зведення та експлуатації будинків, поєднання навантажень, а також значення коефіцієнтів надійності по навантаженню повинні бути прийняті згідно ДБН В.1.2-2 з урахуванням коефіцієнта надійності за відповідальністю по ГОСТ 27751. Повинні бути враховані також вказані в завданні на проектування додаткові

вимоги замовника (наприклад, навантаження від печей, камінів, важких елементів навісного устаткування і так далі).

Прогини та переміщення при розрахунку конструкцій не повинні перевищувати граничних значень наведених у ДСТУ- Б В.1.2-3.

7.3 При розробленні конструктивних рішень житлових будинків, що зводяться у звичайних умовах будівництва, слід керуватися ДБН В.1.1-7, ДСТУ-Н Б В.1.1-27, ДБН В.2.1-10, ДБН В.2.6-98, ДБН В.2.6-161, ДБН В.2.6-162, ДБН В.2.6-163.

В особливих умовах будівництва (сейсмічні райони, просідаючі ґрунти, підроблювані території, тощо) необхідно додатково керуватися, ДБН В.1.1-12, ДБН В.1.1-3-97, ДБН В.1.1-5.

Використані при проектуванні конструкцій методи розрахунку їх несучої спроможності і деформативності повинні відповідати вимогам ДСТУ-Н Б В.1.2-13 та нормативних документів, що діють, на конструкції з відповідних матеріалів.

7.4 Вибір типу та конструкції фундаментів , способу підготовки основ (за потреби) необхідно проводити на підставі інженерних вишукувань виконаних згідно ДБН А.2.1-1 та розділу 4 ДБН В.2.1-10.

7.5 Огороджувальні конструкції житлових будинків слід проектувати із застосуванням матеріалів, що задовольняють вимоги енергозбереження ДБН В.2.6-31 і пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.1-7.

7.6 Дахи слід проектувати з організованим водостоком згідно з ДБН В 2.6-14.

На дахах житлових будинків слід передбачати огорожу згідно з 6.13 ДБН В.1.1-7 і ГОСТ 25772. Застосування безгорищних дахів (суміщених покриттів) допускається у покриттях мансард, терас у житлових будинках терасного типу та квартирних будинків з квартирами у двох рівнях на верхніх поверхах. Технічні рішення суміщених покриттів слід передбачати згідно з ДБН В.2.6-14.

Допускається передбачати неорганізоване водовідведення з дахів одно-, двоповерхових будинків при висоті карнизу будинку (від планувальної позначки) до 7м при обов'язковому влаштуванні козирків над входами та балконами верхнього поверху і виносі карнизу за площину стіни не менше ніж на 600мм.

8 ВИМОГИ ДО ІНЖЕНЕРНИХ СИСТЕМ

8.1 Вибір систем інженерного забезпечення одноквартирного будинку здійснює забудовник на етапі оформлення заявки на розробку проекту будівництва чи реконструкції, у відповідності з вимогами цих норм до різних типів будинків за містобудівною ознакою (міський, сільський, дачний, садовий тощо)

8.2 Інженерні системи одноквартирного будинку повинні монтуватися відповідно до затвердженої у встановленому порядку проектній документації.

8.3 Обладнання та пристрої, що використовується в системах інженерного забезпечення одноквартирного будинку, повинні бути повної заводської готовності та мати заводські інструкції з установки та експлуатації.

8.4 Змонтовані системи належить випробовувати відповідно до діючих норм за видами систем та заводських інструкцій.

8.5 Обладнання систем інженерного забезпечення потрібно монтувати з забезпеченням можливості їх огляду, технічного обслуговування, ремонту, прочистки та у відповідності з вимогами СНиП 3.05.01.

8.6 Необхідно віддавати перевагу прихованому прокладанню мереж усередині приміщень (за винятком приміщень, до яких відсутні естетичні вимоги).

Вимоги до водопостачання та водовідведення

8.7 Системи водопостачання та водовідведення одноквартирного будинку потрібно проектувати у відповідності з вимогами СНиП 2.04.01 СНиП 2.04.02 СНиП 2.04.03 СНиП 2.04.05 та інших чинних нормативних документів щодо проектування цих систем.

8.8 Одноквартирний будинок може приєднуватися до центральних (централізованих) мереж водопостачання та водовідведення, або оснащуватись

автономними (місцевим) господарсько-питним водопроводом, побутовою каналізацією та зливостокми відповідно до вимог СНиП 2.04.01.

8.9 Вбудовані у одноквартирні будинки приміщення громадського призначення повинні обладнуватися системами водопостачання і каналізації згідно з нормами проектування цих приміщень.

8.10 Одноквартирні будинки з центральними (централізованими) системами водопостачання (холодного та гарячого, чи тільки холодного) повинні містити на вводі: запірну арматуру, регулятори тиску, водолічильники, зворотні клапани та сітчасті фільтри. Рекомендується також передбачати місцеві системи доочищення води в середині будинку. Зовнішні ділянки вводів, які розміщуються вище глибини промерзання ґрунту, повинні бути захищені від промерзання.

8.11 Як джерело автономного (місцевого) водопостачання рекомендується використовувати підземні води. Перевагу слід віддавати водоносним горизонтам, захищеним водонепроникними породами.

8.12 Для забору води з джерела рекомендується влаштовувати вузькотрубчаті водозабірні свердловини, або шахтні колодязі. Допускається влаштування каптажів джерел та інших водозабірних споруд.

8.13 Конструкція водозабірних споруд повинна не допускати можливості потрапляння у водоносний горизонт, що експлуатується, чи у інші водоносні горизонти поверхневих забруднень. Вона також повинна виключати можливість з'єднання різних водоносних горизонтів.

8.14 В одноквартирних будинках, приєднаних до автономного (індивідуального) водозабору, систему водопостачання слід проектувати з мембранним пневмобаком, чи гідропневматичним баком і насосом, автоматично керованим щодо тиску в мережі. За обґрунтування допускається проектування систем з безнапірним баком. У цьому випадку час знаходження води у баці не повинен перевищувати трьох діб.

8.15 Дopusкається обладнувати одноквартирні будинки двома систем холодного водопостачання: питної якості та технічної. При цьому воду технічної якості допускається подавати тільки до змивних бачків унітазів.

10.16 Для будинків сезонного використання (дачних, садових тощо), а також житлових будинків у віддалених районах, при неможливості їх обладнання введенням водопроводу у будинок, допускається організувати водопостачання від шахтних колодязів, водорозбірних колонок, бюветів, тощо без введенні водопроводу у будівлю. При цьому якість води, що подається повинна відповідати вимогам ДСанПіН 2.2.4-171 та ДСанПіН 383-96.

8.17 При відсутності можливості підключення до центральної (централізованої) мережі гарячого водопостачання одноквартирні будинки, що проектуються з введенням водопроводу у будинок необхідно обладнувати автономною (місцевою) системою гарячого водопостачання. При цьому можуть використовуватися як ємнісні, так і проточні водонагрівачі. Перевагу слід надавати двоконтурним котлам. Застосування електричних проточних водонагрівачів допускається при погодженні з електропостачальною організацією. Допускається не обладнувати системою гарячого водопостачання будинки сезонного використання (дачні, садові тощо).

8.18 Одноквартирні будинки, в яких не передбачено введення водопроводу у будинок, можуть бути обладнані неканалізованими вбиральнями (люфт-клозетами, біотуалетами і т. п.). При цьому приміщення вбиральні повинно мати природне освітлення та провітрювання. У ІІВ та ІІІВ кліматичних зонах неканалізовані вбиральні допускається розміщувати в опалюваній частині будинку зі входом через тамбур-шлюз глибиною не менше 1 м. У ІІІБ та ІVВ кліматичних зонах влаштування "люфт-клозетів" в опалюваній частині будинку не допускається.

8.19 Вигреби люфт-клозетів потрібно розташовувати біля заднього чи бічного фасаду з північного боку. Корисну місткість вигребу люфт-клозету потрібно визначати із розрахунку на одну особу: 0,5 м³ при очищенні один раз на рік; 0,25 м³ при очищенні два рази на рік. Дно та стінки вигребу люфт-

клозету потрібно проектувати герметичними. При цьому дно потрібно розташовувати не менше ніж на 0,5 м вище при їх найвищому рівні.

8.20 Одноквартирні будинки з центральними (централізованими) чи автономними системами водопостачання, що проектуються з введенням водопроводу у будинок, повинні бути обладнані центральним (централізованим) каналізуванням, або місцевими системами каналізування з місцевими каналізаційним очисними спорудами. Влаштування вигрібних ям для таких будинків не допускається.

8.21 Одноквартирні будинки з місцевими (автономними) системами каналізування рекомендується обладнувати комплектами очисних споруд повної заводської готовності (споруди з активним мулом, з біоплівкою, з комбінацією активного мулу та біоплівки, споруди фізико-хімічного очищення тощо), які дозволені для використання на території України.

8.22 За наявності відповідних ґрунтів на присадибній ділянці допускається комплектувати очисні споруди септиками та спорудами для фільтрації з випуском очищуваних вод у ґрунт (фільтруючі колодязі, поля підземної фільтрації, тощо), або фільтраційними спорудами (фільтруючі касети, пісчано-гравійні фільтри, фільтруючі траншеї тощо) з випуском очищеної води у водойму, чи накопичувальний резервуар з дотриманням вимог СНиП 2.04.01.

8.23 При розташуванні на присадибній ділянці артезіанських свердловин, шахтних колодязів, септиків, фільтруючих колодязів, полів підземної фільтрації, площадок для компосту та інших споруд місцевого водопроводу та каналізації, необхідно дотримуватися відстаней від них до інших будівель та споруд, а також витримувати розміри санітарно-захисних зон, передбачених ДБН-360.

8.24 Одноквартирні будинки повинні бути оснащені водостоками для відведення дощових і талих вод з покрівель. Скидання відведених вод потрібно виконувати у дощоприймачі дощової каналізації, а при відсутності дощової каналізації, або неможливості скидання у дощоприймачі допускається скидання вод на поверхню землі, при цьому мають бути передбачені заходи захисту поверхні від розмивання.

8.25 При застосуванні автономних систем водопостачання, водовідведення та зливостоків потрібно передбачати можливість подальшого повного обладнання будинків центральними (централізованими) системами із додержанням санітарних норм за якістю та стандартами очищення води згідно з ДСанПіН 2.2.4-171 та ДСанПіН 383-96.

Вимоги до опалення, вентиляції, охолодження та кондиціонування

8.26 Систем опалення, вентиляції, охолодження та кондиціонування одноквартирних будинків потрібно проектувати відповідно до вимог СНиП

2.04.05 та інших чинних нормативних документів щодо проектування цих систем.

8.27 Одноквартирний будинок може приєднуватися до центральної (централізованої) системи тепlopостачання (при її наявності) відповідно до ДБН В.2.5-39, або може обладнуватися місцевою (автономною) системою опалення. Місцева система може використовувати газові, рідкопаливні, чи твердопаливні теплогенератори (у тому числі опалювальні печі), теплові насоси, геліоколектори та інші дозволені чинними нормативними документами джерела теплової енергії. При проектуванні житла I категорії допускається згідно із завданням на проектування за відповідного техніко-економічного обґрунтування і за наявності дозволу електропостачальної організації застосовувати системи опалення з перетворенням електричної енергії в теплову, у тому числі передбачені ДБН В.2.5-24.

8.28 При приєднанні одноквартирного будинку до центральної (централізованої) мережі тепlopостачання в будинку потрібно передбачати тепловий пункт. При відповідності тиску та температури теплоносія в центральній (централізованій) системі тепlopостачання і температури та тиску теплоносія в системі тепlopостачання будинку допускається передбачати тепловий пункт з підключенням по залежній схемі. В інших випадках необхідно передбачати підключення по незалежній схемі.

8.29 При влаштуванні місцевої (автономної) системи опалення, вона повинна відповідати вимогам СНиП II-35 та виконуватися за робочою документацією, затвердженою у встановленому порядку. При використанні теплогенераторів на газовому паливі повинні дотримуватися вимоги ДБН В.2.5-20, ДСТУ Б В.2.5-33, ДСТУ-Н Б В.2.5-42, ДСТУ 4059, ДСТУ prEN 483, ДНАОП 0.00-1.20. При використанні теплових насосів – ДСТУ Б В.2.5-44. При цьому допускається використання теплових насосів з різними типами теплообмінників: «грунт-вода», «вода-вода», «повітря-вода», «повітря-повітря». При використанні геліоколекторів – ДСТУ-Н Б В.2.5-43; електричних кабельних систем опалення – ДБН В.2.5-24; конвекторів – ДСТУ Б В.2.5-3 та інших чинних нормативних документів. Рекомендується також влаштування комбінованих теплонасосно-сонячних систем теплопостачання.

8.30 При використанні твердопаливних теплогенераторів склад твердого палива, що передбачається в окремій будівлі, потрібно розміщувати на відстані не менше 6 м від стін будинку. При розміщенні складу твердого палива у вбудованому, чи прибудованому приміщенні, це приміщення повинно мати вихід безпосередньо назовні.

8.31 При використанні рідкопаливних теплогенераторів ємність для рідкого палива, розташована в приміщенні теплогенератора, повинна мати об'єм не більше 50 л.

8.32 При влаштуванні системи водяного опалення повинні виконуватись вимоги [1]. Не рекомендується передбачати системи водяного опалення для будинків сезонного перебування (дачні, садові).

8.33 При влаштуванні системи повітряного опалення її потрібно суміщувати з системою вентиляції з механічним спонуканням. При цьому повітряно-опалювальний агрегат потрібно розміщувати у підвалі будинку. При відсутності підвалу або неможливості розміщення там повітряно-опалювального агрегату, останній допускається розміщувати в одному з підсобних приміщень першого поверху, по можливості на рівновіддаленій відстані в плані від приміщень, що опалюються.

Систему опалення, суміщену з вентиляцією рекомендується проектувати так, щоб вона передбачала роботу в режимі повної рециркуляції повітря в періоди відсутності людей у будинку.

8.34 При обладнанні одноквартирних будинків камінами рекомендується використовувати каміни заводського виробництва, у тому числі ті, що працюють на газоподібному паливі.

8.35 При влаштуванні пічного опалення потрібно дотримуватись вимог СнiП 2.04.05.

8.36 Систему опалення потрібно оснащувати засобами автоматичного регулювання температури внутрішнього повітря.

8.37 При проектуванні в одноквартирному будинку системи теплопостачання типу підлогова опалювальна панель, в житлових приміщення та приміщеннях постійного перебування людей рекомендується замінювати її на іншу систему (наприклад стінова, плінтусна опалювальна панель).

8.38 Система опалення одноквартирних будинків з водопроводом та водопроводом і каналізацією повинна забезпечувати температуру вище 0 0С в загальних і технічних приміщеннях, де прокладені трубопроводи. При неможливості забезпечення температури вище 0 °С у цих приміщеннях потрібно передбачати місцеві електричні обігрівачі трубопроводів, які вмикаються автоматично.

8.39 В системах опалення одноквартирних будинків рекомендується застосовувати акумулятори (накопичувачі) теплової енергії для її накопичення у теплу пору року чи у теплий період дня. Акумулятори дозволяється використовувати як без фазових перетворень (водяні, керамічні тощо) так і з фазовим перетвореннями (наповнення з парафіну, глауберової солі тощо). Рекомендується отримувати теплову енергію для акумуляторів від геліоколекторів, теплових насосів, інших нетрадиційних джерел енергії. Допускається за погодженням з електропостачальною організацією

використовувати для отримання тепла для акумулятора електричну енергію у нічний час.

8.40 Одноквартирні будинки сезонного перебування (дачні, садові) допускається проектувати без стаціонарних систем опалення, передбачаючи використання портативних електричних нагрівачів (масляні радіатори, тепловентилятори, інфрачервоні обігрівачі тощо).

8.41 Систему вентиляції одноквартирного будинку допускається передбачати з природним чи механічним спонуканням. При цьому допускається обладнання будинку кондиціонерами повної заводської готовності.

8.42 В одноквартирних будинках, в яких передбачено місцеві теплогенератори з відкритими камерами згоряння, влаштування систем витяжної вентиляції з механічним спонуканням не допускається. Не допускається також використання витяжних вентиляційних каналів як газоходів для теплогенераторів.

8.43 Вентиляцію вбудованих нежитлових приміщень потрібно передбачати автономною.

8.44 Викиди повітря системи витяжної вентиляційні з природним спонуканням потрібно передбачати над дахом будинку у місцях, де виключається виникнення зон вітрового підпору.

8.45 Системи вентиляції та кондиціонування одноквартирного будинку рекомендується оснащувати пристроями рекуперації теплоти повітря, яке видаляється. При цьому допускається передбачати центральний рекуператор чи припливно-витяжний агрегат з рекуперацією тепла для всього будинку та місцеві рекуператори для окремих кімнат.

Рекомендується також передбачати попереднє нагрівання (охолодження) припливного повітря у ґрунтових теплообмінниках (трубних, гравієвих тощо). Ґрунтові теплообмінники допускається передбачати на присадибній ділянці чи під підлогою будинку.

8.46 Розрахункові температури повітря і вимоги до повітрообміну в приміщеннях слід приймати згідно вимог ДБН В.2.2-15.

Вимоги до газопостачання

8.47 Системи газопостачання одноквартирних будинків потрібно проектувати відповідно до вимог ДБН В.2.5-20 та інших чинних нормативних документів щодо проектування цих систем.

8.48 Одноквартирний будинок може приєднуватися до центральної (централізованої) системи газопостачання (при її наявності), або може забезпечуватися скрапленим вуглеводневим газом від індивідуальної газобалонної установки чи індивідуальної резервуарної установки.

8.49 Допускається не обладнувати системою газопостачання одноквартирні будинки з системами опалення, які не використовують газоподібне паливо, та електроплитами. Допускається також не обладнувати будинки сезонного перебування.

8.50 При використанні автономної (індивідуальної) газобалонної установки балони з газом допускається розміщувати всередині будинку, або назовні. Розміщувати газобалонну установку всередині будинку допускається виключно у приміщеннях, де знаходяться газові прилади.

8.51 Установка балонів з газом в житлових кімнатах, у цокольному чи підвальному поверсі, технічному підпіллі, у приміщеннях, під якими є підвали, у приміщеннях без природного освітлення не допускається.

8.52 При розміщенні газобалонної установки назовні будинку її потрібно розміщувати у металевій шафі, яка кріпиться ззовні до стіни будинку. Шафу потрібно встановлювати на міцну неспалиму основу.

8.53 При використанні автономної (індивідуальної) резервуарної установки рекомендується застосувати підземні резервуари ємністю не більше 5 м³ з природним чи примусовим випарюванням.

8.54 Підземні резервуари допускається розміщувати на присадибній ділянці на відстані від стін будинку без прорізів з боку установки – 8 м, з прорізами з боку установки 10 м.

8.55 Резервуарні установки повинні мати огороження висотою не менше 1,6 м з негорючих матеріалів. Відстань від резервуарів до огороження потрібно приймати не менше 1 м.

8.56 У підвальній частині, технічному підпіллі чи цокольному поверсі, а при їх відсутності на першому поверсі одноквартирного будинку потрібно передбачати установку приладів контролю вибухонебезпечних концентрацій газу у повітрі з виходом на попереджувальну сигналізацію, а при можливості на диспетчерську службу.

Вимоги до електропостачання та електрообладнання

8.57 Системи електропостачання одноквартирних будинків потрібно проектувати відповідно до вимог ПУЕ, ДНАОП 0.00-1.32, ДБН В.2.5-23, ДБН В.2.5-24 та інших чинних нормативних документів щодо проектування цих систем.

8.58 Одноквартирний будинок може приєднуватися до центральної (централізованої) системи електропостачання, або (та) може забезпечуватися електроенергією від автономної (місцевої) електрогенераторної.

8.59 Як автономні (місцеві) електрогенератори рекомендується передбачати дизельні електростанції (ДЕС), вітроенергетичні установки (ВЕУ), сонячні фотоелектричні установки (СФУ) та їх комбінації.

8.60 Електропостачання одноквартирного будинку потрібно передбачати напругою 220 В при однофазному струмі та 380 В при трифазному струмі частотою 50 Гц.

При використанні автономних (місцевих) електрогенераторів потрібно передбачати технічні заходи із забезпечення якості електричної енергії відповідно до вимог ГОСТ 13109.

8.61 При використанні як автономних електрогенераторів ДЕС їх рекомендується розміщувати в окремих будівлях першого чи другого ступеня вогнестійкості. При цьому будівлю потрібно відносити до третьої категорії за влаштуванням блискавкозахисту, а приміщення до категорії Г по пожежонебезпечності. Обладнання ДЕС повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.1.004-91.

8.62 При використанні як автономних електрогенераторів (ВЕС) потрібно дотримуватись рекомендацій РД 52.04.275.

8.63 Електричні мережі одноквартирного будинку потрібно обладнувати пристроями захисного вимикання (ПЗВ) відповідно до вимог ПУЕ, ДНАОП 0.00-1.32, ДБН В.2.5-23.

8.64 Системи автоматики і сигналізації одноквартирних будинків потрібно виконувати у відповідності з чинними нормативними документами відповідних органів виконавчої влади, до компетенції яких віднесено ці питання.

Вимоги до систем зв'язку та сигналізації

8.65 Одноквартирний житловий будинок необхідно обладнувати мережами і пристроями телекомунікацій зв'язку, телебачення, проводового мовлення.

8.66 Одноквартирний житловий будинок може бути обладнаний мережами і пристроями аудіо (аудіо-відео)-замково-переговорними системами, технічними засобами охоронної сигналізації та відеоспостереження.

8.67 Антенні пристрої систем ефірного телебачення, супутникового зв'язку і телебачення тощо потрібно розташовувати у місцях, де вони не погіршують

архітектурного вигляду будинку. Рекомендується розміщувати їх на даху будинку, враховуючи при цьому додаткове механічне навантаження на дах. Розміщення антенних пристроїв на фасадних стінах не допускається.

8.68 Допускається не обладнувати мережами і пристроями телекомунікацій будинки сезонного перебування.

8.69 Одноквартирний житловий будинок може бути обладнаний системою охоронної сигналізації. При цьому організаційно-технічні заходи щодо передавання сигналів охоронної сигналізації службам відомчої або державної охорони визначаються взаємопогодженим завданням на проектування.

8.70 За бажанням замовника одноквартирний житловий будинок може бути обладнаний приладами світлової та звукової сигналізації про: зупинку теплогенератора при спрацюванні автоматичного захисту; пониження температури повітря у будинку нижче допустимої; перевищення допустимої концентрації окису вуглецю в повітрі; загазованості приміщення теплогенераторної тощо. При наявності диспетчерського пункту ці сигнали повинні також передаватися на його пульт.

8.71 Системи зв'язку та сигналізації нежитлових приміщень, що розташовуються у житлових будинках, слід виконувати згідно з ДБН В.2.2-9

8. Пожежна безпека

8.1 При проектуванні і будівництві житлових будинків повинні бути передбачені встановлені даним ДБН та іншими відповідними нормативними документами міри по попередженню виникнення пожежі, поширення пожежі у будинку, забезпеченню можливості своєчасної евакуації людей з будинку на прилеглу до нього територію, непоширення пожежі на сусідні будинки, житлові блоки, споруди, а також по забезпеченню доступу особового складу пожежно-рятувальних підрозділів до будинку для проведення заходів щодо гасіння пожежі і порятунку людей.

8.2 До земельної ділянки житлового будинку слід передбачати проїзд (рекомендується з твердим покриттям) для пожежних автомашин шириною не менше 3,5 м. Як виняток, коли земельна ділянка розташована таким чином, що до неї неможливо влаштувати проїзд для пожежних автомашин, слід забезпечити прохід пожежно-рятувальних підрозділів до такої земельної ділянки (з боку під'їзду пожежних автомашин до сусідньої земельної ділянки) шириною не менше 0,8 м.

При влаштуванні проїздів (для пожежних автомашин) з одностороннім рухом слід передбачати площадки для роз'їзду автомашин через кожні 200 м. Ширина площадок приймається не менше 6 м та довжиною не менше 15 м.

Довжина тупикових проїздів (для пожежних автомашин) не повинна перевищувати 150 м. Тупикова частина проїзду повинна закінчуватися кільцевими об'їздами радіусом по осі проїзду не менш ніж 10 м або площадками для розвороту з розмірами не менш ніж 12 м x 12 м.

Примітка: розташування дерев не повинно перешкоджати проїзду пожежних автомашин.

8.3 Протипожежні відстані між житловими будинками, від житлових будинків до будинків іншого призначення та до споруд приймаються за вимогами ДБН 360 .

8.4 Нормовану ступінь вогнестійкості житлових будинків, найбільш допустимі кількість поверхів та площі поверхів житлових будинків в межах протипожежного відсіку слід приймати за табл. 1.

Табл. 1.

Ступінь вогнестійкості будинку	Найбільша площа поверху (в межах протипожежного відсіку), м ²	Найбільша кількість поверхів
I, II	2200	3
III	1800	3
IV, IIIб	1400	1
IV, IIIб	1000	2
V, IIIа, IVа	1000	1
V	800	2

Примітка 1: мінімальні межі вогнестійкості (класи вогнестійкості) будівельних конструкцій та максимальні межі поширення вогню будівельними

конструкціями приймаються за ДБН В.1.1-7.

Примітка 2. Вогнестійкість міжкімнатних перегородок не нормується.

8.5 У житлових будинках, у тому числі у блокованих будинках V ступеня вогнестійкості, допускається застосовувати для утеплення зовнішніх стін горючі матеріали.

У блокованих житлових будинках, крім будинків V ступеня вогнестійкості, забороняється застосовувати для зовнішнього утеплення стін:

- утеплювачі з матеріалів груп горючості Г4;
- зовнішню поверхню системи утеплення будинків з матеріалів груп горючості Г3, Г4.

8.6 Поділення будинку на житлові блоки здійснюється у межах протипожежного відсіку глухими протипожежними стінами 3 типу з класом вогнестійкості не менше REI 45.

Відстань по горизонталі між будь-якими отворами, розташованими у зовнішніх стіні суміжних житлових блоків повинна становити не менше 1,2 м.

При примиканні зовнішніх стін суміжних житлових блоків під кутом 135° і менш ділянка зовнішньої стіни, що створює цей кут, загальною довжиною не менше 1,2 м, повинна відповідати вимогам за вогнестійкістю та поширенням вогню, що пред'являються до протипожежної стіни 3 типу за ДБН В.1.1-7;

8.7 Допускається для житлових блокованих будинків перевищувати

зазначену у табл. 1 площу поверху, але не більше ніж в 2 рази, за умов поділення будинку на протипожежні відсіки з площами поверху не більші ніж зазначені у табл. 1, глухою протипожежною стіною 1 типу (класом вогнестійкості REI 150).

Відстань по горизонталі між будь-якими отворами, розташованими у зовнішніх стіні суміжних протипожежних відсіків відокремлених протипожежною стіною 1 типу має становити не менше 3,0 м.

При примиканні зовнішніх стін суміжних протипожежних відсіків під кутом 135° і менш ділянка зовнішньої стіни, що створює цей кут, загальною довжиною не менше 3,0 м, повинна відповідати вимогам за вогнестійкістю та поширенням вогню, що пред'являються до протипожежної стіни 1 типу за ДБН В.1.1-7.

Примітка. Вимоги до влаштування (спирання на фундамент, фундаменті балки, примикання до стін, покриття, перетинання стін, покриття, покрівлі тощо) протипожежної стіни 1 типу приймаються за ДБН В.1.1-7.

8.8 Кожен житловий будинок, у тому числі кожен житловий блок повинен мати не менше одного евакуаційного виходу безпосередньо назовні.

Допускається для евакуації використовувати сходи типу С3 (зовнішні відкриті сходи).

8.9 У житлових будинках, у тому числі у житлових блоках внутрішні відкриті сходи допускається розглядати як евакуаційні (типу С2), якщо для виходу по ним назовні слід піднятися або спуститися не більше ніж на один

рівень (поверх).

Якщо в триповерхових житлових будинках для виходу з верхнього поверху назовні необхідно спуститися на два рівні (поверху), то внутрішні відкриті сходи (типу С2) допускається розглядати як евакуаційні за умов дотримання одночасно наступних умов:

а) кожне приміщення, яке використовується для сну, повинно мати не менше одного вікна, розташованого на висоті не більше 1 м над рівнем підлоги. При цьому зазначені приміщення повинні мати вихід на балкон (лоджію) або вихід безпосередньо до коридору (холу) з виходом на балкон (лоджію);

б) зазначені балкони (лоджії) повинні бути з глухим простінком від торця балкону (лоджії) до віконного прорізу розміром не менш ніж 1,2 м або не менш ніж 1,6 м між віконними прорізами, що виходять на балкон (лоджію).

8.10 Евакуаційні сходові клітки слід передбачати типів СК1 або СК2 за класифікацією ДБН В.1.1-7.

В об'ємі сходової клітки допускається розміщувати вхідний вестибюль і поповерхові холи. Клас вогнестійкості конструкцій стін та перекриттів цих сходових кліток має бути не менш ніж REI 45 (*потрібна зміна в табл. 4 ДБН В.1.1-7*). Сходи можуть бути з деревини.

Вихід із житлових приміщень допускається передбачати безпосередньо до сходової клітки. При цьому двері у відкритому положенні не повинні зменшувати нормовану ширину сходового маршу – 1,0 м.

8.11 Допускається влаштування сходів типу С2 та сходових кліток типів

СК1, СК2 із гвинтовими або забіжними сходами шириною не менше 1,0 м. При цьому ширина проступу в середині сходи повинна бути не менш за 0,18 м та не менш за 0,1 м у її найбільш вузькій частині.

Допускається передбачати внутрішньо будинкові сходи з деревини.

8.12 Ширину, кількість, ухил евакуаційних сходів слід приймати за ДБН В.2.5-15.

8.13 У разі відсутності у підвальному, цокольному поверхах приміщень категорій А, Б, В за вибухопожежною та пожежною небезпекою, визначених за НАПБ Б.03.002, допускається передбачати евакуаційні виходи з таких поверхів через нежитлові приміщення першого поверху за умов влаштування у підвальному, цокольному поверхах вікна розмірами 0,75 м х 1,5 м з пристосуванням для виходу.

8.14 Вбудована автостоянка (гараж) повинна відділятися від інших приміщень житлового будинку (житлового блоку) перегородками з класом вогнестійкості не менш ніж EI 45.

Двері між автостоянкою (гаражем) і житловими приміщеннями повинні бути обладнані ущільненням в притворах, пристроєм для самозачинення не повинні виходити до приміщення для сну.

8.15 Будівельні конструкції будинку не повинні сприяти прихованому розповсюдженню горіння. Порожнечі в стінах, перегородках, перекриттях і покриттях, які обмежені горючими матеріалами, слід захищати згідно вимог ДБН В.1.1-7.

8.16 Житлову частину будинків I, II, III ступенів вогнестійкості слід відокремлювати від вбудовано-прибудованих громадських приміщень призначених для індивідуально-підприємницької діяльності протипожежними перегородками 1 типу та протипожежним перекриттям 3 типу, а у житлових будинках інших ступенів вогнестійкості - протипожежними перегородками 2 типу та протипожежним перекриттям 4 типу.

У вбудованих, прибудованих до житлового будинку приміщеннях громадського призначення забороняється розташовувати магазини з наявністю вибухопожежонебезпечних речовин та матеріалів, а також підприємств побутового обслуговування у яких застосовуються легкозаймисті рідини (за винятком цирульні, майстерні з ремонту годинників, взуття).

8.17 Розміщення лазень (саун) сухого жару слід передбачати з урахуванням таких вимог: *(вимоги опрацьовуються)*.

8.18 Необхідність обладнання житлових будинків, вбудовано-прибудованих приміщень системами пожежної сигналізації, пожежогасіння, оповіщення про пожежу та керування евакуацією людей визначається завданням на проектування з урахуванням вимог ДБН В.1.1-7, ДБН В.2.5-56.

8.19 Приміщення житлових будинків, вбудовано-прибудовані автостоянки (гаражі), приміщення громадського призначення повинні бути обладнані первинними засобами пожежогасіння відповідно до НАПБ Б.03.001.

8.20 За відсутності централізованого теплопостачання як джерела теплової енергії, що працюють на газовому або рідкому паливі, повинні

застосовуватися автоматизовані теплогенератори повної заводської готовності. Вказані теплогенератори слід встановлювати у вентильованому приміщенні будинки в першому або цокольному, підвальному поверсі або на даху. Генератори тепловою потужністю до 35 кВт допускається встановлювати на кухні.

Введення газопроводу слід здійснювати безпосередньо в кухню або в приміщення теплогенераторної. Внутрішній газопровід в будинку повинен відповідати вимогам, що пред'являються до газопроводів низького тиску за ДБН В.2.5-20.

За відсутності централізованого газопостачання для постачання газом кухонних плит допускається застосування газобалонних установок, що розміщуються зовні удома. Всередині будинку допускається установка газового балона місткістю не більше 50 л.

8.21 Теплогенератори, зокрема печі і каміни на твердому паливі, варочні плити і димарі повинні бути виконані із здійсненням конструктивних заходів, що забезпечують пожежну безпеку будинку відповідно до вимог НАПБ А.01.001, інших нормативних документів. Теплогенератори і варочні плити заводського виготовлення повинні бути встановлені також з урахуванням вимог безпеки, підприємств-виготівників, що містяться в інструкціях.

Комору твердого палива допускається розташовувати в першому, цокольному, підвальному поверсі.

8.22 Газові каміни повинні бути заводського виготовлення. Відведення

продуктів згоряння повинне бути передбачено через димар. Розміщення камінів і оснащення їх газогорелочних пристроїв автоматикою безпеки повинні проводитися з дотриманням вимог викладених в інструкціях підприємства-виготовлювача.

8.23 Електропечі, що використовуються для парильної сауни, повинні мати автоматичний захист і пристрій відключення через 8 годин безперервної роботи.

8.24 Камін на твердому паливі допускається проектувати: на будь-якому поверсі житлового одноквартирного або блокованого житлового будинку. При цьому димохід каміна повинен виконуватися автономним.

Внутрішні поверхні димохідних каналів повинні бути гладкими та щільними. Слід забезпечувати захист внутрішньої поверхні стінок димоходів (у тому числі теплогенераторів) від появи конденсату за рахунок виконання стінок димоходувище перекриття верхнього поверху з порожнистої цегли товщиною не менше 120 мм; оголовка труби і місце її примикання до покрівлі – від атмосферних опадів; місце примикання димоходів і труби до перекриття та покрівлі – від загоряння.

Конструкція димоходів та камінів повинна відповідати вимогам СНиП 2,04.05, ДБН В.2.5-20 і забезпечувати доступ для очищення та ремонту.

8.25 Не дозволяється встановлювати баки для палива у житлових кімнатах та кухнях. Ємкість бака в разі влаштування його в одному приміщенні з опалювальними приладами, які працюють на рідкому паливі, допускається не

більше 130 л. При цьому бак для палива повинен розташовуватися на відстані не менше 2 м від приладів опалення.

Не допускається встановлювати бак навпроти пальника (форсунки) печі та влаштовувати тимчасові печі на рідкому паливі.

8.26 Забороняється виводити повітровідвідні (дихальні) труби баків для опалення всередину приміщення або у горіщне приміщення.

8.27 Запас палива для індивідуального житлового будинку повинен зберігатися у підземному резервуарі місткістю не більше 1 м³.

8.28 Території індивідуальної забудови повинні бути забезпечені протипожежним водопостачанням від зовнішніх водопровідних мереж. При відсутності зовнішніх водопровідних мереж в населених пунктах із кількістю жителів до 5 тис.чоловік для протипожежного водопостачання використовуються природні водні джерела або влаштовуються протипожежні резервуари.

Кількість, об'єм резервуарів приймаються за розрахунком, але не менше як два резервуари по 50 м³кожний.

Примітка1 .Пожежні резервуари слід влаштовувати, для групи будинків.

Примітка 2. Для населених пунктів з кількістю жителів до 50 чоловік та при висоті житлових будинків до двох поверхів пожежні резервуари допускається не влаштовувати.

10.БЕЗПЕКА І ДОСТУПНІСТЬ У ВИКОРИСТАННІ

10.1 Будинок повинен бути запроектований, зведений і обладнаний так, щоб попередити ризик отримання травм мешканцями при пересуванні усередині і біля будинку, при вході і виході з будинку, а також при користуванні його рухомими елементами і інженерним устаткуванням згідно з вимогами ДБН В.1.2-9.

10.2. Для запобігання падінню після ковзання будівельні вироби, що застосовуються для відповідних елементів будівельних об'єктів (підлоги, тротуари, дороги), повинні мати обмеження щодо слизькості, яка залежить від характеристики поверхонь виробів, а також наявності на них води. При формуванні поверхонь підлоги тротуару, або садових доріжок облицюванням з готових будівельних виробів слід враховувати поверхневий візерунок та фактуру. Необхідно враховувати стан поверхні (суха, волога, обмерзла, змащена, полірована).

Горизонтальні поверхні ступенів і майданчиків, а також похилі поверхні пандуса крылец, що піддаються атмосферній дії, повинні бути шорсткими. Не допускається облицювання цих поверхонь глазурованою плиткою і полірованими (шліфованими) плитами з природного каменя. При пристрої майданчика і ступенів з природного каменя слід використовувати тверді породи каменя. Плити для мощення майданчиків повинні бути завтовшки не менше 0,03 м; сходжинки слід виконувати цілісними. Горизонтальні поверхні ступенів і майданчиків з природного каменя слід піддавати термічній обробці.

Слизькість поверхонь будівельних виробів може бути визначена

випробуваннями згідно зі стандартизованими методами або обчисленнями з урахуванням різних параметрів відповідно до ДСТУ Б В.2.7-118, ДСТУ Б EN 1341, ДСТУ Б EN 1342.

10.3. Запобігання падінню внаслідок змін у рівні досягається виконанням відповідних вимог щодо геометрії засобів вертикального пересування в будівельних об'єктах. Не повинно бути перепадів висотою 1 сходинку, високих - більш як 2 см – порогів.

10.4. Запобігання падінню через зміни в рівні досягається за рахунок похилу, розміру проступу, висоти сходів тощо. Ухил і ширина сходових маршів і пандусів, висота ступенів, ширина проступів, ширина сходових майданчиків, висота проходів по сходах, підвалі, експлуатованому горищі, перепади рівня підлоги, а також розміри дверних отворів повинні забезпечувати зручність і безпеку пересування і можливість переміщення предметів устаткування приміщень будинку.

В одноквартирних житлових будинках заввишки до трьох поверхів ширина маршу внутрішніх сходів повинна бути не менше 0,9 м, а найбільший його ухил - 1:1,25.

Застосування сходів з різною висотою ступенів не допускається.

При перепадах більше 0,45 м майданчика крильця, терас, маршів і майданчиків зовнішніх сходів, пандуси, прямки входів повинні мати огорожі висотою не менше 0,9 м.

В житлових будинках зовнішні сходи, що ведуть, на майданчик крильця головного входу повинні мати ухил не більше ніж 1:3. Ширину проступи в плані слід призначати не менше 0,36 м, при цьому ширина власне проступи повинна перевищувати ширину проступи в плані не менше чим на 0,03 м, не більше ніж на 0,05 м. При пристрої відкритих ступенів провіт між проступями повинен бути не більше 0,1 м, при цьому товщина проступи повинна бути не менше 0,06 м, а захід проступи на проступ — не менше 0,12 м.

По бічних краях сходів і майданчика пандуса слід влаштовувати відбійні борти заввишки не менше 0,05 м. Допускається пристрій крильця із ступенями, оберненими на дві або більш боків, в цьому випадку пристрій відбійного борту не потрібний.

На ступенях сходів, ведучій на майданчик крильця з відміткою підлоги, що перевищує рівень землі на 0,45 м, в житлових будинках, де не потрібний прибудова пандуса, за завданням на проектування можливо передбачати колію для підйому дитячих колясок.

Всі ступені сходів, ведучій на майданчик крильця, повинні мати однакові розміри; ступенів.

10.5. Висота огорож сходів, балконів, лоджій, терас, крівлі і в інших місцях небезпечних перепадів висоти повинна бути достатньою для попередження падіння і бути не менше 0,9 м.

Огорожі повинні бути безперервними, обладнані поручнями і розраховані

на сприйняття навантажень не менше 0,3 кН/м.

10. 6. У житлових будинках з ухилом крівлі до 12 % включно, заввишки від планувальної позначки землі до карниза або верху зовнішньої стіни (парапету) більше 10 м, а також в будинках з ухилом крівлі більше 12 % заввишки до карнизу більше 7 м слід передбачати огорожі за ДБН 2-163. Висота огорожі скатних дахів повинна бути не менше 0,6 м і, як правило, на карнизах скатних дахів можуть передбачатися пристрої, що виключають сповзання снігу і утворення льоду і бурульок. Незалежно від висоти житлового будинку для експлуатованих плоских дахів, балконів, лоджій, відкритих сходових маршів і майданчиків слід передбачати огорожі, заввишки не менше 1 м

Огорожі дахів повинні відповідати вимогам ДБН В.2.6-163:2010, ДСТУ Б.В.2.6-75, ДСТУ Б.В.2.6-49.

10.7. Ризик прямих впливів стосується: розмірів дверних отворів і контакту з небезпечними сатинами будинку, в тому числі падаючими елементами.

Суттєвими характеристиками планувальних елементів житлового будинку що потребують нормативного визначення є наступні:

- для автоматичних виробів (наприклад, двері) - сила, прикладена до тіла, та характеристика запобіжних пристроїв;
- для дверей, балюстрад та вікон із склінням - визначеність геометрії скління та видимість прозорих перепон;
- для сходів, площадок, дверних прорізів - висота приміщення та висота

прорізу;

- для спіральних сходів - визначеність геометрії.

10.8. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення повинні відповідати ДБН В.2.2-17. Для приватних будинків що будуються за кошти замовників ці вимоги є рекомендованими, а для житла соціального фонду, спеціалізованого житла для інвалідів, а також такого що будується для продажу – обов'язковими. При наявності кількох входів є необхідним забезпечення в'їзду по пандусу в один із входів на рівень першого або цокольного поверху.

В житлових будинках для інвалідів, що пересуваються на кріслах-візках, майданчик крильця при головному вході повинен мати розміри в плані не менше 1,8х1,8 м, а окрім сходів, ведучої на цю майданчик, повинен бути передбачений пандус шириною і ухилом відповідно до вимог ДБН В.2.2-17.

На початку і в кінці кожного маршруту пандуса і в місцях його повороту слід влаштовувати горизонтальні майданчики шириною не менше ширина пандуса і завдовжки не менше 1,8 м. Перепад між горизонтальними майданчиками не повинен перевищувати 0,8 м.

У будинках для інвалідів, що переміщуються на кріслах-візках, огорожі зовнішніх сходів, майданчиків і пандусів повинні мати подвійні поручні на висоті 0,7 і 0,9 м. Довжина поручня повинна бути більше довжини сходів або пандуса з кожного боку не менше чим на 0,3 м.

10.9. Безпека в використанні одноквартирних будинків повинна окремо

передбачати умови для проживання і самостійного пересування по будинку дітей:

- можливістю подолання дітьми;
- розмірами отворів, які унеможливають застрявання або провалювання в них дітей;
- стійкістю до горизонтального поштовху,
- при наявності автоматичних воріт реагування датчиків на дітей;
- при проектуванні огорожень і балюстрад розміри між елементами недотупні для випадання дітей;
- відкривання в плані дверних полотен, що запобігають поранення дітей;
- висоти підвіконних простінків і конструкції вікон, що запобігають падінню дітей,
- елементи електричного обладнання безпечні для дітей,

10.10 У будинку і на ділянці слід передбачати необхідні заходи щодо захисту від несанкціонованого вторгнення враховуючи стандартні вимоги за ДСТУ-Н Б СЕН/TS 14383-.

Вікна цокольного і першого поверху рекомендовано обладнувати ґратами, ставнями або захисними металевими ролетами, або склопакетами із захисним склом з метою запобігання проникненню у будинок. Двері вхідні металеві протиударні проектуються за вимогами ДСТУ Б.В.2.6-11.

У полотні зовнішніх і тамбурних дверей, ведучих в житловий будинок, слід передбачати оглядовий отвір-вікно, низ якого повинен бути не вище 0,9 м від

рівня підлоги, а його заповнення повинне здійснюватися загартованим склом по ГОСТ 30698. Допускається заповнення оглядового отвору-вікна звичайним склом за умови захисту його металевими решітками (гратами).

10.11 Зовнішні приямки входів і вікон, що мають відмітку низу отвору нижче за рівень отмостки, слід виконувати з водовідбійними бортами заввишки не менше 0,15 м від планувальної відмітки землі. При пристрої майданчика як відбійний борт приямка входу, довжина майданчика повинна бути не менше 0,9 м, а висота — не менше 0,12 м. Піл приямка повинен мати ухил від дверних і віконних отворів до водовідвідного пристрою з дренажною ділянкою, розташованою за межами захищаючих стін приямка. Для запобігання падіння в приямок треба передбачати його огорожу або покриття.

10.12 Конструктивні вирішення елементів будинку (зокрема розташування порожнеч, способи герметизації місць пропуску трубопроводів через конструкції, пристрій вентиляційних отворів і розміщення теплової ізоляції і так далі) повинні передбачати захист від проникнення гризунів і комах.

10.13. Інженерні системи будинку повинні бути запроектовані і змонтовані з урахуванням вимог безпеки, що містяться у відповідних нормативних документах, і вказівок інструкцій заводів–виробників устаткування. При цьому: температура поверхонь доступних частин нагрівальних приладів і подаючих трубопроводів опалювання не повинна перевищувати 70С°, якщо не прийняті заходи для запобігання торканню їх людиною, і 90С° в інших випадках; температура поверхонь інших трубопроводів і димарів не повинна

перевищувати 40С°; температура гарячого повітря на відстані 10 см від випускного отвору приладів повітряного опалювання не повинна перевищувати 70С°; температура гарячої води в системі гарячого водопостачання не повинна перевищувати 60С°.

10.14 Агрегати і прилади, зсув яких може привести до пожежі або вибуху, в будинку, зведеному в сейсмічному районі, повинні бути надійно закріплені.

10.15 Інструкція з експлуатації будинку повинна містити дані, необхідні власникові будинку для забезпечення безпеки в процесі експлуатації, зокрема зведення про основні конструкції і інженерні системи, схеми розташування прихованих елементів каркаса, прихованих проводок і інженерних мереж, а також граничні значення навантажень на елементи конструкцій будинку і на його електромережу. Ці дані можуть бути представлені у вигляді копій виконавчої документації.

11. БЕЗПЕКА ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

11.1 При проектуванні і будівництві будинків повинні бути передбачені встановлені даним ДБН заходи, що забезпечують виконання санітарно-епідеміологічних вимог по охороні здоров'я людей і навколишнього природного середовища згідно з ДБН В.2.2-15Б лкрім таких що не мають відношення до одноквартирних будинків.

11.2 Виконання санітарно-гігієнічних вимог при проектуванні житла здійснюється відповідно до умов фізико-географічного районування території України і включає у себе вимоги до інсоляції, природного освітлення, провітрювання, іонізації та мікроклімату приміщень житлових будинків, захисту їх від шуму, вібрації, електромагнітного і радіоактивного випромінювання згідно з СанПиН 2605, ДСП 201, ДСН 3.3.6.042, СанПиН 3077, ДСН 3.3.6.037, СН 4948, СанПиН 1304, СанПиН 2152, ДержСанПіН 3.3.2-007, ДержСанПіН 239, СанПиН 42-121-4719, СанПиН 42-123-5777, СанПиН 5781.

11.3 Система опалювання і захищаючі конструкції будинку повинні бути розраховані на забезпечення в приміщеннях будинку протягом опалювального періоду при розрахункових параметрах зовнішнього повітря для відповідних районів будівництва температури внутрішнього повітря в допустимих межах, встановлених, але не нижче 20С° для всіх приміщень з постійним перебуванням людей згідно СНиП 2.04.05 , а в кухнях і убиральнях – 18С°, у ванн і душових – 24С.° Ці параметри становлять – для електричних систем опалення (теплі підлоги і теплі стіни).

При пристрої в будинку системи повітряного опалювання з примусовою подачею повітря в холодний період року ця система повинна бути розрахована на забезпечення в приміщеннях будинку оптимальних значень параметрів мікроклімату по ГОСТ 30494 (температура, відносна вологість і швидкість руху повітря, результуюча температура приміщення і її локальна асиметрія). При

пристрої системи кондиціонування повітря оптимальні параметри повинні забезпечуватися і в теплий період року.

11.4 Система вентиляції повинна підтримувати чистоту (якість) повітря в приміщеннях відповідно до санітарних вимог і рівномірність його надходження і розповсюдження. Вентиляція може бути:

з природним імпульсом видалення повітря через вентиляційні канали;

з механічною спонукою притоки і видалення повітря, зокрема суміщена з повітряним опалюванням;

комбінована з природною притокою і видаленням повітря через вентиляційні канали з частковим використанням механічної спонуки.

Видалення повітря слід передбачати з кухні, убиральні, ванни і при необхідності – з інших приміщень будинку.

Повітря з приміщень, в яких можуть бути шкідливі речовини або неприємні запахи, повинне віддалятися безпосередньо назовні і не потрапляти в інші приміщення, зокрема через вентиляційні канали.

Для забезпечення природної вентиляції повинна бути передбачена можливість провітрювання приміщень будинку через вікна, кватирки, фрамуги, вбудовані клапани та або інші пристрої..

У будинках, що проектуються для ШБ, ШВ і ІVВ кліматичних зон будинки або житлові блоки повинні бути забезпечені наскрізним або кутовим провітрюванням, допускається також вертикальне (через шахти) провітрювання.

У житлових блоках односторонньої оієнтації, що проектуються для ШБ і ШВ

кліматичних зон, допускається провітрювання однобічно розташованих одно- і двокімнатних блоків через бічні прорізи еркерів, ризалітів або інші позаквартирні провітрювані приміщення, а також за допомогою мансардних вікон.

11.5 Мінімальна продуктивність системи вентиляції будинку в режимі обслуговування повинна визначатися з розрахунку не менш одноразового обміну об'єму повітря протягом години в приміщеннях з постійним перебуванням людей. З кухні в режимі обслуговування повинно віддалятися не менше 60 м³ повітря в годину, з ванни, убиральні – 25 м³ повітря в годину.

Кратність повітрообміну в інших приміщеннях, а також у всіх вентиляованих приміщеннях в неробочому режимі повинна складати не менше 0,2 об'єму приміщення в годині

11.6 Звукоізоляція зовнішніх і внутрішніх захищаючих конструкцій житлових приміщень, воздуховодів і трубопроводів повинна забезпечувати зниження звукового тиску від зовнішніх джерел шуму, а також від шуму устаткування інженерних систем до рівня, що допускається, що не перевищує, по ДСН 3.3.6.037, ДСН 3.3.6.039, СанПиН 3077, СанПиН 1304. Загальні принципи захисту від шуму повинні відповідати ДБН В.1.2-10, а також СНіП

Стіни, що розділяють житлові блоки блокуваного будинку, повинні мати індекс ізоляції повітряного шуму не нижче 52 дБ.

11.7. В разі розміщення на присадибній ділянці приміщень або будівель для індивідуальної трудової діяльності кількість автостоянок і режим роботи транспортних засобів, а також самого підприємства, не повинен порушувати санітарні вимоги, для сусідніх ділянок в тому числі вимоги СанПіН 1102 та СН 2.2.4/2.1.8.562.

11.8. При проектуванні житлових будинків передбачають заходи щодо шумовібропоглинання, які повинні задовольняти вимоги СНиП II-12 щодо житлових приміщень.

11.9. У випадку розміщення житлових будинків на міських магістральних вулицях вони повинні передбачатися шумозахисними, з розташуванням квартир або спальних кімнат у бік, протилежний до магістралі. У таких будинках допускається орієнтація на сторону шуму однієї загальної кімнати в квартирах з кількістю житлових кімнат три і більше.

У зазначених кімнатах слід передбачати конструктивно-технічні засоби шумозахисту, які знижують у режимі провітрювання рівень проникаючого шуму до нормативних значень.

11.10. Допустимі рівні шуму, що створюються у приміщеннях будинків системами вентиляції й іншим інженерно-технічним обладнанням (ліфти, насоси, електродвигуни, трансформатори тощо), слід приймати на 5 дБА нижче (поправка мінус 5 дБА) відповідних гігієнічних нормативів.

11.11 Тривалість інсоляції, що відповідає ДБН 360, повинна бути забезпечена: в, дво- і трикімнатних будинках - не менше ніж в одній кімнаті; у чотири- і п'ятикімнатних - не менше ніж у двох кімнатах; у шести- і більше кімнатних - не менше ніж у трьох кімнатах. Тривалість інсоляції повинна відповідати СанПиН 2605-82.

В блокованих будинках широтної орієнтації обов'язковою умовою інсоляції є орієнтація житлових приміщень на південні румби. Також враховується інсоляція через мансардні вікна.

11.12 Природне освітлення повинне бути забезпечене в житлових кімнатах і кухні. Рівень природного освітлення повинен відповідати вимогам ДБН В.2.5-28. Відношення площі світлових отворів до площі підлоги житлових приміщень і кухонь повинне бути не від 1:5,5 до 1:8. Для мансардних поверхів допускається приймати це відношення не менше 1:10. Уточнення геометричних параметрів світлових прорізів слід провадити на підставі розрахунку коефіцієнта природної освітленості згідно з ДБН В.2.5-28 і СанПиН 2.2.1/2.1.1.1278-03.

Примітка 1. Допускається проектувати без природного освітлення:

а) кухні-ніші за умови їх обладнання електроплитами і влаштування примусової витяжної вентиляції;

в) тамбури в одноквартирних і зблокованих житлових будинках, а також такі, що ведуть безпосередньо до квартири;

г) внутрішньоквартирні сходи і сходові клітки одноквартирних і зблокованих будинків,

д) вбудовані шафи і комори

д) підвали, льхи, технічні підпілля.

11.13. Необхідність природного освітлення для вбудованих приміщень громадського призначення встановлюється відповідними нормами на ці приміщення. Рівень природного освітлення цих приміщень повинен відповідати вимогам СанПиН 2.2.1/2.1.1.1278-03 .

11.14 Захищаючі конструкції будинку повинні мати теплоізоляцію, повітроізоляцію від проникнення зовнішнього холодного повітря і пароізоляцію від дифузії водяної пари з внутрішніх приміщень, що забезпечують:

необхідну температуру на внутрішніх поверхнях конструкцій і відсутність конденсації вологи усередині приміщень;

запобігання накопиченню вологи в конструкціях.

Різниця температури внутрішнього повітря і внутрішньої поверхні конструкцій зовнішніх стін при розрахунковій температурі внутрішнього повітря не повинна перевищувати 4С°, а для конструкцій підлоги першого поверху – 2С. °Температура внутрішньої поверхні конструктивних елементів вікон не повинна бути нижче 3С °при розрахунковій температурі зовнішнього

повітря.

Приміщення будинку повинні бути захищені від проникнення дощової, талої, ґрунтової води і побутових витоків води.

11.15 Постачання будинку питною водою повинне бути передбачене від централізованої мережі водопостачання населеного пункту ДержСанПіН 2.2.4-400 та ДержСанПіН 383.

Допускається передбачати індивідуальні і колективні джерела водопостачання з підземних водоносних горизонтів або з водоймищ з розрахунку добової витрати господарсько-питної води не менше 60 л на людину відповідно до вимог СанПіН 2.1.4.1110-02. У районах з обмеженими водними ресурсами розрахункову добову витрату води допускається зменшувати за узгодженням з відповідними наглядовими органами. Якість питної води повинна відповідати гігієнічним нормативам що контролюється за нормами СанПіН 2.1.4.559.

Гаряче водопостачання повинно відповідати вимогам СанПіН 4723.

11.16 Для видалення стічних вод повинна бути передбачена система каналізації – централізована, локальна або індивідуальна, зокрема вигрібна, така, що поглинає або з санітарним індивідуальним біологічним очищенням.

Збір і видалення твердих побутових відходів і відходів від експлуатації приміщень суспільного призначення повинні бути організовані відповідно до правил експлуатації житлового фонду, прийнятих органів місцевого самоврядування.

Стічні води і тверді відходи повинні віддалятися без забруднення території і водоносних горизонтів.

11.17. Будинки повинні бути захищені від іонізуючого випромінювання радіонуклідів згідно з вимогами розділу 8 НРБУ із урахуванням ДБН В.1.4-1.01 і ДБН В.1.4-2.01 та СанПіН 2.1.8/2.2.4.2489-09.

11.18 Ефективна питома активність природних радіонуклідів у матеріалах, використовуваних у житлових будинках, що споруджуються та реконструюються, не повинна перевищувати 370 Бк/кг.

Середньорічна еквівалентна рівноважна об'ємна активність радону-222 у повітрі приміщень житлових будинків, що споруджуються і реконструюються, не повинна перевищувати 50 Бк/м³, а у будинках, що експлуатуються, - 100 Бк/м³.

Потужність поглинутої в повітрі дози (ППД) гамма-випромінювання в приміщеннях житлових будинків, що вводяться в експлуатацію, не повинна перевищувати 73 пГр/с (30 мкР/год), а в тих, що експлуатуються, - 122 пГр/с (50 мкР/год.)

11.19 При будівництві будинків на ділянках, де, за даними інженерно-екологічних досліджень, є виділення ґрунтових газів (радону, метану, торина), повинні бути прийняті заходи по ізоляції підлог що контактують з ґрунтом і стін підвалів, щоб перешкодити проникненню ґрунтового газу з ґрунту в будинок, і інші заходи, сприяючі зниженню його концентрації відповідно до вимог НРБУ-97, СанПіН 2.1.8/2.2.4.2489-09 ..

11.20 При проектуванні житлових будинків слід передбачати (за завданнями замовників) комплекс спеціальної електротехнічної апаратури, призначеної для здійснення інженерно-технічних заходів щодо захисту будинків від гризунів.

При проектуванні елементів конструкцій, їх з'єднань, а також вентиляційних ґрат слід забезпечувати умови щодо захисту приміщень квартир від проникнення паразитуючих тварин і комах.

11.21 Для забезпечення вимог щодо екологічної безпеки життя і здоров'я слід застосовувати будівельні та оздоблювальні матеріали (у тому числі матеріали для виготовлення вбудованих меблів), які мають позитивні висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

12 . ВИМОГИ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

12.1 Будинок повинен бути запроектований і зведений так, щоб при виконанні встановлених вимог до внутрішнього мікроклімату приміщень і інших умов мешкання забезпечувалося ефективно і економне витрачання невідновлюваних енергетичних ресурсів при його експлуатації. Розділ проекту з енергоефективності необхідно виконувати згідно з ДБН В.2.6-31, ДБН В.2.2-15, ДБН В.1.1-7, ДСТУ-Н Б А.2.2-5, ДСТУ Б В.2.6-33, ДСТУ Б В.2.6-34, ДСТУ Б В.2.6-35, ДСТУ Б В.2.6-36, СНиП 2.04.05 .

12.2 Дотримання вимог, що стосуються норм по енергозбереженню, оцінюють або по характеристиках основних елементів будинку – будівельних

конструкцій і інженерних систем, або по комплексному показнику питомої витрати енергії на опалювання будинку згідно з ДБН В.2.6-31.

12.3 При оцінці енергоефективності будинку по характеристиках його будівельних конструкцій і інженерних систем вимоги даного ДБН вважаються виконаними, якщо дотримані наступні умови:

приведений опір теплопередачі і повітропроникність захищаючих конструкцій не нижче потрібних по ДБН В.2.6-31;

системи опалювання, вентиляція, кондиціонування повітря і гарячого водопостачання мають автоматичне або ручне регулювання;

інженерні системи будинку при централізованому постачанні оснащені приладами обліку теплової енергії, холодної і гарячої води, електроенергії і газу.

12.4 При оцінці енергоефективності будинку по комплексному показнику питомої витрати енергії на його опалювання вимоги справжнього зведення правил вважаються виконаними, якщо розрахункове значення питомої витрати енергії q для підтримки в будинку нормованих параметрів мікроклімату і якості повітря не перевищує максимально допустимого нормативного значення q_h^{req} , приведенного ДБН В.2.6-31.

При цьому інженерні системи будинку повинні мати автоматичне або ручне регулювання і при централізованому постачанні повинні бути оснащені приладами обліку витрати теплоти, холодної і гарячої води, електроенергії і

газу.

12.5 Розрахункове значення питомої витрати теплової енергії на опалювання запроектованого будинку q визначають як суму тепловтрат через захищаючі конструкції і з повітрям, що йде, через систему вентиляції за опалювальний період, віднесену до 1 м² площі опалювальних приміщень будинку і числа градусо-днів опалювального періоду.

12.6 В цілях досягнення оптимальних техніко-економічних характеристик будинку і подальшого скорочення питомої витрати енергії на опалювання передбачають:

об'ємно-планувальні рішення будинки, що забезпечують поліпшення показників його компактності;

найбільш раціональну орієнтацію будинку і його приміщень по відношенню до країн світла з урахуванням переважаючих напрямів холодного вітру і потоків сонячної радіації;

застосування ефективного інженерного устаткування відповідного номенклатурного ряду з підвищеним ККД;

застосування енергозберігаючих джерел штучного освітлення;

утилізацію теплоти повітря, що відходить, стічних вод, використання поновлюваних джерел сонячної енергії, вітру, тощо.

Якщо в результаті проведення вказаних заходів дотримання умов 9.4. забезпечується при менших значеннях опору теплопередачі захищаючих конструкцій, чим необхідні ДБН В.2.6-31, то допускається знижувати

показники опору теплопередачі стін в порівнянні з потрібними.

12.7 Залежно від відношення максимально допустимого нормативного значення питомої витрати теплової енергії на опалювання будинку до розрахункового ($K = q_{mp} / q$) будинок відносять до однієї з наступних категорій енергоефективності:

при $Do > 1,25$ – будинок високої енергоефективності;

при $K = 1,25 - 1,1$ – будинок підвищеної енергоефективності;

при $K = 1,1 - 1,0$ – будинок нормальної енергоефективності.

Категорію енергоефективності заносять в енергетичний паспорт будинку що розраховується відповідно ДСТУ-Н Б А.2.2-5 і остаточно за результатами вимірювань при введенні його в експлуатацію і уточнюють згодом за наслідками експлуатації і з урахуванням заходів, що проводяться, щодо енергозбереження. Енергетический паспорт не призначений для розрахунків за комунальні та інші послуги, що надаються власникові будинку.

Остаточні розрахунки виконуються за показниками лічильників. Враховуючі прогресивні тарифи які збільшуються з об'ємом споживання конкретного ресурсу припускається мати в одному будинку кілька альтернативних систем опалення.

12.8 При розробці інженерного забезпечення житлового будинку з метою енергозбереження допускається використання поновлюваних природних джерел енергії (сонячною, вітровою і теплові насоси тому подібне).

12.9. З метою досягнення оптимальних техніко-економічних характеристик житлового будинку і подальшого скорочення питомої витрати енергії на опалювання передбачають:

об'ємно-планувальні вирішення житлового будинку, що забезпечують поліпшення показників його компактності;

найбільш раціональну орієнтацію житлового будинку і його приміщень по відношенню до сторін світла з урахуванням переважаючих напрямів холодного вітру і потоків сонячної радіації;

застосування ефективного інженерного устаткування відповідного номенклатурного ряду з підвищеним ККД;

утилізацію тепла повітря, що відходить, стічних вод, використання поновлюваних джерел сонячної енергії, вітру і так далі

ДОДАТКИ.

ДОДАТОК А Перелік будинків і споруд що можуть розміщуватися на земельній ділянці одноквартирного будинку(довідковий)

№ п.п	Назва будівлі або споруди	Примітка (джерело нормування)
	Житловий будинок	

	Господарча споруда	
	Господарча споруда сіськогосподарська	
	Гостьовий будинок	
	Лазня	
	Басейн плавальний	
	Басейн декоративний	
	Льох	
	Будинок охорони	
	Альтанка (бесідка)	
	Будинок для індивідуальної трудової діяльності	
	Гараж	
	Сарай (складка будівля)	
	Оранжерея (парнік)	
	Технічна споруда (трансформатор)	
	Споруда для складування пального (вугіль, дрова, пелети, дизпаливо)	
	Споруда енергоустановки	
	Возабірна сведловина	
	Колодязь	
	Фільтруючий колодязь (септик)	
	Локальні очисні споруди	

ДОДАТОК Б Мінімальні площі приміщень одноквартирних житлових будинків (обв'язковий)

	Приміщення	Площа м2.
	Житлової (загальною) кімнати в однокімнатному житловому будинку	18,0
	Житлової (загальною) кімнати в двокімнатному житловому будинку	16,0
	Житлової (загальною) кімнати в трикімнатному житловому будинку	18,0
	Житлової (загальною) кімнати в чотирьох-, п'ятикімнатному житловому будинку	20,0
	Спальні на одну людину	9,0
	Спальні на двох чоловік	12,0
	Кухні	9,0
	Кухні в житловому будинку (у сільській місцевості)	12,0
	Ванної кімнати	3,2
	Убиральні	1,1

	Суміщеного санітарного вузла	3,8
	Комори	1,0
	Комори для інвалідів що пересуваються на крісліх колясках	4,0
	Вбудованої шафи	0,6
	Літнього приміщення	2,2

**ДОДАТОК В. Мінімальна ширіна приміщень будинків в залежності
від еатегорій комфортності (довідковий)**

	Приміщення	Шири на в м
а) для житлових будинків другої категорії за ДБН 2.2-15 (обов'язковий):		
	житлової кімнати (загальною)	3,2
	житлової кімнати для інвалідів що пересуваються на крісліх-колясках	3,6
	житлової кімнати (спальні на одну людину) і кухні	2,3
	житлової кімнати (спальні на двох чоловік)	2,6
	кухні і кухонної зони в кухні-їдальні	2,0

	передпокою	1,4
	передпокою для інвалідів що пересуваються на крісліх-колясках	1,6
	внутрішньоквартирних коридорів, ведучих в житлові кімнати	1,1
	решти коридорів	1,0
	коридорів для інвалідів що пересуваються на крісліх-колясках	1,6
	ванної кімнати	1,5
	убиральні	0,8
	убиральні з умивальником	1,2
б) для житлових будинків другої категорії за ДБН 2.2-15 (підвищений рівень якості- рекомендований)		
	житлової кімнати (загальною)	3,4
	житлової кімнати для інвалідів що пересуваються на крісліх-колясках	3,6
	житлової кімнати (спальні на одну людину) і кухні	2,4
	житлової кімнати (спальні на двох чоловік)	2,6
	кухні і кухонної зони в кухні-їдальні	2,2
	передпокою	1,6
	передпокою для інвалідів що пересуваються на крісліх	1,6

	колясках	
в) для житлових будинків першої категорії по ДБН В.2.2-15 (рекомендований)		
	житлової кімнати (загальною)	3,6
	житлової кімнати для інвалідів що пересуваються на крісліх-колясках	3,6
	житлової кімнати (спальні на одну людину) і кухні	2,6
	житлової кімнати (спальні на двох чоловік)	2,7
	кухні і кухонної зони в кухні-їдальні	2,4
	передпокою	1,6
	передпокою для інвалідів що пересуваються на крісліх колясках	1,6
	внутрішньоквартирних коридорів, ведучих в житлові кімнати	1,2
	решти коридорів	1,0
	коридорів для інвалідів що пересуваються на крісліх колясках	1,6
	ванної кімнати	1,7
	убиральні	0,9
	убиральні з умивальником	1,3

Додаток Д

(обов'язковий)

**ВИМОГИ ЩОДО ПІДРАХУНКУ ПЛОЩІ ОДНОКВАРТИРНОГО
ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ, ПЛОЩІ ПРИМІЩЕНЬ, ПЛОЩІ
ЗАБУДОВИ, БУДІВЕЛЬНОГО ОБ'ЄМУ, ПОВЕРХОВОСТІ
ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ І ПЕРЕЛІК ОБОВ'ЯЗКОВИХ ТЕХНІКО-
ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ**

В.1 Площу одноквартирного будинку визначають як суму площ всіх приміщень будинку за винятком лоджій, балконів, веранд, терас, холодних комор, холодних підвалів і технічних підпілля, неопалювальних горищ і мезонінів, зовнішніх тамбурів.

В.2 Загальну площу квартир визначають як суму площ всіх приміщень будинку (за винятком вхідних тамбурів, холодних підвалів і технічних підпілля в одноквартирних будинках), вбудованих шаф і літніх приміщень, підрахованих з наступними знижуючими коефіцієнтами:

- для балконів, прибудованих альтанок (газибо) і терас - 0,3;
- лоджій - 0,5;
- застелених балконів, веранд, застелених лоджій і холодних комор - 0,8;
- площа неопалювальних підвалів – вимотою 2.4 м і вище – 0,8;
- площа неопалювальних підвалів, погребів (льохів), технічних приміщень,
– висотою 1,9-2.4 м – 0.5;

Примітки

1. При визначенні площі захищеного зовнішнього майданчика, в тому числі прибудованої альтанки (газібо), тераси з навісом і огороженням наполовину і більш (площі) виступаючою за межі зовнішніх стін житлового будинку, що граничать з нею, і відкритою в зовнішній простір не менше чим з двох сторін, при довжині захищеної ділянки (стінами і огорожею) менш загального периметра цього майданчика, слід рахувати площу як для балконів і терас, з коефіцієнтом 0,3.

2 Площа, займана піччю або каміном в площу приміщень не включається. Площа під маршем внутрішньоквартирних сходів при висоті від підлоги до низу виступаючих конструкцій 1,6 м і більш включається в площу приміщень, де розташовані сходи.

3. Площа горищ, холодних мезонінів, технічних поверхі (технічного підпілля або підвалу, технічного горища) в площу будинку не включається, а також прибудованих тамбурів, ганків (портиків), крылец, незабудованих пустот під крильцями, зовнішніх відкритих сходів в загальну площу будівель не включаються.

В.3 Житлову площу одноквартирних будинків визначають як суму площ житлових кімнат без урахування вбудованих шаф. В разі організації на 1 поверсі єдиного простору з об'єднання кімнат, кухні, передпокою і відсутністю дверей або трансформованих перегородок між функціональними зонами вся площа приміщення вважається житловою.

В.4 Загальна площа приміщень громадськогo призначення, вбудованих в житлові будівлі, підраховується окремо згідно вимогам ДБН В.2.2-9.

В.5 Площу одноквартирного житлового будинку визначають як суму площ поверхів будинку, зміряних в межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін, а також площ балконів і лоджій.

В.6 Площу приміщень житлових будівель визначають по їх розмірах, вимірюваних між обробленими поверхнями стін і перегородок на рівні підлоги (без урахування плінтусів). При визначенні площі мансардного приміщення враховують площу цього приміщення з висотою похилої стелі не менше 1,5 м при нахилі 30° до горизонту; 1,1 м при 45°; 0,5 м при 60° і більш. При проміжних значеннях висота визначається по інтерполяції. Площу приміщення з меншою висотою враховують в загальній площі з коефіцієнтом 0,7, при цьому мінімальна висота стіни повинна бути 1,2 м при нахилі стелі 30°; 0,8 м при нахилі від 45° до 60°; не обмежується при нахилі 60° і більш.

В.7 Площу забудови будівлі визначають як площа горизонтального перетину по зовнішньому обводу будівлі на рівні цоколя, включаючи виступаючі частини. Площа під будівлею, розташованою на стовпах, а також проїзди під будівлею включаються в площу забудови.

В.8 Будівельний об'єм житлової будівлі визначають як суму будівельного об'єму вище за відмітку $\pm 0,000$ (надземна частина) і нижче за цю відмітку (підземна частина).

Будівельний об'єм надземної і підземної частин будівлі визначають в межах обмежуючих поверхонь з включенням захищаючих конструкцій, світлових ліхтарів і ін., починаючи з відмітки чистої підлоги кожній з частин будівлі, без урахування проїздів і просторів під будівлями на опорах.

В.9 При визначенні поверховості надземної частини будівлі в число поверхів включають всі надземні поверхи (включаючи мансардний), зокрема технічний і цокольний, якщо верх його перекриття знаходиться вищим за середню планувальну відмітку землі не менше чим на 2 м.

При різних позначках головного і додаткових входів поверховість рахується від позначки головного входу .

При різному числі поверхів в різних частинах протяжної в плані будівлі на ділянці з ухилом поверховість визначають окремо для кожної частини будівлі.

Технічний поверх, розташований над верхнім поверхом, горище або мезонін у просторі горища при визначенні поверховості будівлі не враховують.

В.10 До складу обов'язкових техніко-економічних показників по

житловому будинку включають:

- а) площа ділянки;
- б) площа забудови;
- в) поверховість;
- г) умовну висоту будівлі (визначають по 2.18 ДБН В.1.1-7);

д) кількість житлових блоків у блокованому будинку, зокрема:

- однокімнатних;
- двокімнатних і більш;

с) площа житлових блоків в будинку;

ж) площа літніх приміщень (підрахована згідно В.2);

з) загальну площу житлових блоків в будинку;

и) площа вбудованих нежилих приміщень;

к) загальний будівельний об'єм всього, зокрема:

- вище за відмітку ± 0.00 ;
- нижче за відмітку ± 0.00 ;

л) питому теплову потужність опалювання.

В.8 Будівельний об'єм житлового будинку слід визначати як суму будівельного об'єму вище за відмітку $\pm 0,000$ (надземна частина) і нижче за цю відмітку (підземна частина).

Будівельний об'єм надземної і підземної частин житлового будинку включає об'єми, в межах відміток чистої підлоги кожній з частин житлового будинку і його наружних поверховостей. Останні в себе включають: стіни, огорожі лоджій і застелених балконів, совмещен- ные покриття і утеплені перекриття над верхнім поверхом (у «холодних» горищах), світлові фони, еркери, опалювальні надбудови.

будівельний об'єм не включаються виступаючі на фасадах і даху архітектурні деталі конструктивні елементи, балкони (без скління) і тераси, портики,

підпільні канали, чер- даки, вентиляційні шахти на даху.

В.9 Будівельний об'єм нежилої частини житлового будинку слід визначати як сумубудівельного об'єму вище за відмітку $\pm 0,000$ (надземна частина) і нижче за цю відмітку (підземна частина), що відноситься до нежилої частини житлового будинку.

В.10 Поверховість житлового будинку слід визначати кількістю всіх надземних поверхів, в число яких входять технічний, мансардний і цокольний поверхи. Цокольний поверх включається в це чис- ло, якщо верх його перекриття знаходиться вищим за планувальну відмітку землі на 2 м і більш.

При різному числі поверхів в різних частинах будинку, а також при розміщенні будинку на ділянці з уклоном, коли за рахунок ухилу збільшується число поверхів, поверховість необхідно визначати окремо для кожної частини.

Горище і технічний поверх, розташований над верхнім житловим поверхом, при визначенні етаж- ности житлового будинку не враховуються.

ДОДАТОК Е Бібліографія

1. Пособие по проектированию систем водяного отопления (Посібник з проектування систем водяного опалення) к СНиП 2.04.05-91 Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення вентиляція і кондиціонування)

2.ISO/TC 59/SC 15 Performance criteria for single family attached and detached dwellings. (Програмні критерії для одно сімейних окремо розміщених і блокованих будинків).

3.СП 55.13330.2011 Дома жилые многоквартирные. Актуализированная редакция СНиП 31-02-2001 (Строительные нормы Российской Федерации).

4.СП 31-105-2002 Свод правил по проектированию и строительству. Проектирование и строительство энергоэффективных многоквартирных жилых домов с деревянным каркасом.

5.СП 31-106-2002 Свод правил по проектированию и строительству Проектирование и строительство инженерных систем многоквартирных жилых домов.

ТКП 45-3.02-230-230-2010 (03350) Дома жилые многоквартирные и блокированные. Строительные нормы проектирования (республика Беларусь).

СНиП РК 3.02-27-2004 Дома жилые многоквартирные. (Строительные нормы республики Казахстан).